81STE JAARGANG No. 14748 DINSDAG 29 SEPTEMBER 1964

Amigoe di Curaçao

DAGBLAD VOOR DE NEDERLANDSE ANTILLEN

Hoofdredacteur: A. J. M. H. de Mug • Uitgever-drukker: N.V. Paulus Drukkerij, Willemstad • Kantoor: Conscientiesteeg 27 - 29 • Telefoon alle afdelingen: 24360 (drie lijnen)

JOHNSON IN VERKIEZINGSREDE:

Geen uitbreiding oorlog Z-Vietnam

MANCHESTER (RTR) — President Johnson heeft gisteravond tijdens een verkiezingstoespraak in Manchester, in de staat New Hampshire, gezegd dat de Verenigde Staten geen bommen in Noord-Vietnam zullen gaan gooien. De president hekelde zijn tegenstander, Senator Goldwater, die de mogelijkheid had geopperd de oorlog naar het communistische Noord-Vietnam te verplaatsen. Volgens Johnson hadden ook oud-vice-president Nixon en gouverneur Nelson Rockefeller zich in die geest uitgelaten.

Geen aftocht van V.S. uit het Verre Oosten

De president vervolgde: „Ik wil erg voorzichtig zijn met het werpen van bommen, waardoor onze jongens in Azië met 700 miljoen Chinezen te maken zouden krijgen en we gaan niet noordwaarts om bommen te gooien. evenmin als we naar het zuiden zullen gaan om het land te verlaten en de communisten vrij spel te geven". Volgens Johnson is het eenvoudiger om een oorlog te beginnen dan er een te beëindigen. „en ik ken mensen die er verdraaid gemakkelijk aan zouden beginnen".

De Amerikaanse onderminister van Buitenlandse Zaken Wlliam Bundy heeft dinsdag op een bijeenkomst van diplomaten en journalisten in Tokio de positie van de Verenigde Staten in het Verre Oosten als volgt omschreven:

1. De Verenigde Staten willen Japan blijven steunen „zolang de communistische buurlanden openlijk de wens te kennen geven, hun economisch en politiek stelsel aan geheel overig Azië op te leggen".
2. Het belang van Okinawa voor de veiligheid van het Verre Oosten blijft ongewijzigd (wat handhaving van de Amerikaanse bases op het eiland inhoudt),
3. De veiligheid van Zuid-Korea is van essentieel belang voor Japan en de troepen die zich daar bevinden zullen er blijven,
4. Japan zal de last van zijn eigen verdediging moeten gaan dragen. De Amerikaanse militaire hulp aan dat land zal in toenemende mate worden ingekrompen.
5. De Verenigde Staten zullen hun oorlog op beperkte schaal in Vietnam vastbesloten voortzetten en verwerpen het denkbeeld van neutralisatie.

In de Amerikaanse politiek jegens Peking kan geen wijziging komen in verband met de agressiviteit van de Chinese politiek, zo zei Bundy nog.

De stand van zaken nu

De eilandsraad van Curacao heeft gisteren, met 11 stemmen tegen en 9 voor, de dwangmotie van de DP-fractie tot invoering van de veertigurige werkweek voor werklieden (arbeiders in vaste dienst) en arbeiders (in losse dienst) van het eilandgebied afgewezen. Het is duidelijk, dat de 11 stemmen kwamen uit de hoek van de NVP/COP en 9 van de zijde van de DP. Bij de oppositie ontbrak, ondanks de recente aanvulling van het aantal zetels, weer een stem, namelijk die van de Surinaamse heer Smit. Wat hiervan de reden is, blijft nog verborgen. Vast staat, dat de heer Smit, in dienst van het eilandgebied Curacao, gisteren zijn gewone werkzaamheden als ambtenaar heeft uitgevoerd.

De krachtige houding van de NVP/COP was, zoals vooral achteraf bleek, niet verwacht door de Curacaoënaars. Allerwegen werd met lof gesproken over de gedurfde en weloverwogen stellingname, waarbij niet anders kan voorzitten als een werkelijke intentie tot een goed en voorzichtig bestuur. Immers de NVP/COP bleek evenmin afkerig van een veertigurige werkweek. Zij kan dit ook moeilijk zijn, gezien beider politieke achterland en gezien het precedent, dat de oliemaatschappijen in de Antillen geschapen hebben. Niettemin wil de fractie van de NVP/COP eerst een redelijke bezinning op eventuele gevolgen van de invoering en een beantwoording van de vraag of een en ander voor deze gemeenschap op dit ogenblik verantwoord is.

De houding was des te opmerkelijker, omdat de landsregering met haar telegram van zaterdag eigenlijk politieke druk uitgeoefend had. De landsregering nam het besluit om werklieden en arbeiders met veertig uur tegemoet te komen en vroeg daarna de mening van het eilandgebied Curacao. De vergoelijkende opmerking van de minister-president aan het adres van de adresserende delegatie van Handel en Nijverheid en de Kamer kan daarbij blijven voor wat ze waard is; de minister-president zou gezegd hebben, och het gaat bij ons maar om een paar man; hij kon blijkbaar niet inzien, dat dit aan het principe en het precedent niets afdoet.

Gezien de besluitvorming van de

(Vervolg op pag. 2)

„Handel" en wandel van Rozendal

Men hoeft niet zozeer betekenis te hechten aan gezegden van de heer S. G. M. Rozendal om ze toch op gepaste wijze onder de aandacht te brengen. 's Heren Rozendals exaltaties zijn bekend en soms ook amusant. De ondertoon is echter altijd de toon, die bij hem de muziek maakt. Wij hebben dat onlangs al kunnen bemerken, toen hij met een zogenaamd grapje tijdens de behandeling van een ziekenhuiskwestie zijn anti-katholiek gal spuwde.

Gisteren kwam een ander deel van de samenleving aan de beurt. Het was de handel en nijverheid van Curaçao, van wie bekend is, dat zij nimmer worden overgeslagen door 's heren Rozendals politieke partij als tegen de verkiezingen geld in de kas moet stromen om de belangen van het eiland Curaçao in de nabije toekomst veilig te stellen.

Handel en nijverheid, die al een lesje hebben gekregen, nadat zij zaterdag bij de regering hun mening hadden kenbaar gemaakt omtrent een veertigurige werkweek, welke mening door de regering meteen onder de tafel geschoven is, diezelfde handel en nijverheid waren gisteren het mikpunt van DP-fractieleider Rozendal. Men leze er het verslag maar op na. Allerlei verwijten krijgen de ondernemers achter de handel en de nijverheid, zo onontbeerlijk voor onze samenleving, naar het hoofd geslingerd. Verwijten, die hun werknemers wijs zouden moeten maken, dat deze ondernemers niets gelegen laten liggen aan derden, doch alleen belust zijn op winst.

Handel en nijverheid mogen zich gelukkig prijzen, dat zij nimmer verkiezingswinst op het oog hebben gehad, zoals met de heer Rozendal tegenwoordig vrijwel dagelijks het geval schijnt te zijn.

Galadiner voor paarden

AMSTERDAM — Chique in rok geklede oberkelners van het Amsterdamse Hiltonhotel zullen op werelddierendag, maandag 5 oktober, een groot aantal paarden bedienen tijdens een groot „galapaardendiner" in het Amsterdamse circus Rolftino. De beste koks van Hilton zullen de gangen klaar maken. Het menu vermeldt onder meer haver, paardekoekjes, worteltjes, suikerklontjes, roggebrood en sla. Tenminste vijftig paarden zullen aan het diner „aanstaan". Het dierendiner vormt een onderdeel van een grote show van het circus Rolffine onder de titel „dierensnipperdag" ten bate en ter opluistering van een collecte voor het dierenasiel in Amsterdam, de Sophia-vereniging en de Vereniging van dierenvrienden in Amsterdam. De show omvat naast het dierendiner ook nog een paardenparade. In het comité van aanbeveling voor de collecte heeft onder anderen zitting de echtgenote van de Amsterdamse burgemeester, mevrouw E. van Hall-Nijhoff.

Verrassende stap op Aruba

Oduber weg als gedeputeerde, blijft voorlopig in eilandsraad

DR G ODUBER

Verklaring bevestigd: niet uit politieke leven

(Van de redactie Aruba)

ORANJESTAD — Gustavo Oduber heeft gistermiddag om half vijf aan wnd gezaghebber I. S. de Cuba in diens hoedanigheid als voorzitter van de eilandsraad, zijn ontslag aangeboden als gedeputeerde van het eilandgebied. Dr Oduber blijft in functie, totdat de eilandsraad over zijn aftreden zal hebben beslist. Over het al dan niet beschikbaar stellen van zijn raadszetel, verklaarde de heer Oduber, dat hij zich nader zal beraden. Uit de verklaring, die de gedeputeerde gisteravond uitgaf, blijkt dat hij besloot af te treden, omdat door uitlatingen van politieke figuren, met wie verschil van mening nog al eens voorkwam, hij van mening was, dat er gebrek aan vertrouwen bestaat in zijn beleid als gedeputeerde. Hij zal zich niet uit het politieke leven terug trekken.

In de verklaring zegt gedeputeerde Oduber, dat hij zijn besluit terdege overwogen heeft. „De afgelopen maanden werd herhaalde malen over mijn aftreden als gedeputeerde gesproken, aldus de gedeputeerde „waarschijnlijk door personen, die mij niet gaarne als gedeputeerde zagen. Met nadruk verklaar ik dat mijn aftreden hiermede niets te maken heeft".

Geen probleem worden ...

Voordat hij op de directe reden van zijn aftreden ingaat, zegt gedeputeerde Oduber, dat Aruba elke dag verandert; hiervoor moet hard gewerkt worden, plannen gemaakt, terwijl moed en offers nodig zijn om de weg naar een betere toekomst, zowel materieel als geestelijk, te banen. Hierbij moeten echter samenwerking, begrip en vertrouwen voorop staan. De gewoonten van gisteren zullen in deze snel voortschrijdende wereld van heden, plaats moeten maken voor betere gewoonten, die meer in dit tijdperk passen.

„Onze bevolking is jong, maar heeft ervaring door waarnemingen en vooruitgang op sociaal, economisch en politiek gebied. Ieder van ons heeft de plicht zijn bijdrage te geven voor de vooruitgang van Aruba. Wij moeten mee helpen besluiten te nemen en niet een deel van de problemen worden".

PPA hield aan

Na gewezen te hebben op de belangrijke taak, die de bursalen, die thans studeren in de toekomst wacht, gaat hij in op de redenen van zijn aftreden, waarin hij o.m. zegt: Toen ik als gedeputeerde gekozen werd, zijnde lid van de raad, begonnen de complicaties door de overeenkomst, die gesloten werd.

Toen de heer Urbano Maduro terugkeerde en ik bereid was mijn zetel in de eilandsraad beschikbaar te stellen, was ik in oktober 1963 bereid om af te treden; doch op verzoek van de PPA om voor onbepaalde tijd aan te blijven, ben ik aangebleven.

Aangezien mijn partij geen definitieve stappen genomen heeft voor de

(Vervolg op pag. 6)

Aruba in de mist

Gustavo Oduber, academicus en Arubaanse jongere in de fractie van de PPA voor de eilandsraad op Aruba en deswege gekozen als gedeputeerde van het eilandgebied heeft te kennen gegeven niet langer te willen optreden als lid van het Bestuurscollege. Hij zal overigens zijn plaats blijven innemen, totdat in zijn vervanging is voorzien. Hiermee vindt het treurspel gespeeld rondom een Arubaans gedeputeerde een einde.

Het begon allemaal als een blijspel. De PPA behaalde een klaterende overwinning bij de verkiezingen. Het bestuur werd in haar handen gelegd. Met langere of kortere tussenpozen — het hing van politieke omstandigheden af — traden als gedeputeerden tevens eilandsraadsleden in het nieuwe Bestuurscollege de heren De Cuba, Tromp, Oduber en Falconi. Als niet-eilandsraadslid werd de heer Mathew opgenomen. Of voor 's heren Odubers gedeputeerdeschap diens bekwaamheid, of diens lidmaatschap van de eilandsraad, of beide ten grondslag lagen is nimmer duidelijk geworden. Dit zal nu wel blijken in het naspel.

Alle acten van het toneelbedrijf hadden een geladen spanning. Gesproken werd over een afspraak, zelfs een „contract", waarbij partijen — zijnde de heer Maduro, gekozen raadslid, doch niet in staat op dat moment zijn zetel in te nemen, en de heer Oduber — tot een akkoord kwamen. Het akkoord hield in, dat de heer Oduber plaats zou maken voor de heer Maduro als het zover zou zijn. Toen het in oktober van het vorig jaar zover scheen te zijn, aldus thans de heer Oduber in zijn verklaring elders op deze pagina, vroeg de PPA aan de heer Oduber om nog even stand te houden. Aldus geschiedde.

Intussen schijnt er zich binnenskamers een en ander te hebben afgespeeld. De heer Oduber spreekt over personen met wie hij het politiek oneens zou zijn. Wat willen die personen dan, die klaarblijkelijk lid zijn van de PPA-fractie. En waar leidt het heen? Vragen die opdoemen voor de geïnteresseerde kiezer, die vernomen heeft, dat een dagelijks op Aruba verschijnende courant gisteren de zaak nogal sterk zwart op wit onder de aandacht heeft gebracht.

De heer Oduber blijft dus voorlopig zitten in de eilandsraad. Artikel 47 van de Eilandenregeling laat nu de mogelijkheid open om de heer Maduro tot nieuwe gedeputeerde te doen kiezen. Misschien heeft deze politicus daarmee dan zijn aspiraties vervuld en is de kous af. Een andere mogelijkheid is, dat de heer Oduber alsnog aftreedt als raadslid, deze plaats aan de heer Maduro afstaat, en daarna gekozen wordt als gedeputeerde-niet-raadslid. Misschien is dan een andere kous af.

Doch wat te doen als de heer Oduber raadslid blijft en deze stoel ambieert. Dan zal slechts veel tact in de PPA de eenheid van denken kunnen handhaven of herstellen. Voor de PPA zou het erg naar zijn, wanneer tact in de leiding mankeert en kortzichtigheid regeert. De PPA zou dan van de grote stoel kunnen vallen en dat heeft zij niet verdiend. Doch de PPA zal, wil zij met haar tijd meegaan, wél het oor te luisteren moeten leggen. Jong Aruba heeft ideeën, die niet genegeerd mogen worden. En de oppositie, die een nederlaag leed bij de jongste verkiezingen, hoeft niet meer de kleinheid uit te maken, die zij toen was. De PPA lette op haar zaak, doch bovenal op die van Aruba. Anders krijgt zij het Land aan zichzelf.

Veertig uren eiland voorlopig van baan

Meerderheid is tegen invoering

(Van een onzer verslaggevers),

WILLEMSTAD — De verwachting van velen, dat de NVP-fractie in de eilandsraad om der wille van de politiek zich op sleeptouw zou laten nemen door de oppositie en zich zou neerleggen bij onmiddellijke invoering van de 40-urige werkweek voor arbeiders en werklieden in eilandsdienst, is niet uitgekomen. Verschillende sprekers merkten bij de behandeling van dit punt nadrukkelijk op, dat zij niet tegen een verkorte werkweek als zodanig zijn, doch dat de invoering van 'n gedegen studie van alle facetten en consequenties moet voorafgaan. Een door de DP ingediende motie, die alle zakelijke argumenten terzijde schoof, werd tenslotte met 11 tegen 9 stemmen verworpen.

Gedeputeerde mr dr M. F. da Costa Gomez wees daarbij op de belangrijkheid van het onderwerp. De consequenties moeten wel overwogen worden. In principe is er geen meningsverschil. Ook het bedrijfsleven heeft in principe geen bezwaar tegen verkorting van de arbeidstijd. Er zijn echter financiële gevolgen en die moeten nauwkeurig bestudeerd worden. Spreker betreurde het dat deze zaak in het politieke vlak is getrokken.

Werkloosheid

Hij verklaarde voorts dat de landsregering bij lange na niet klaar is

(Vervolg op pag. 3)

Alle negen inzittenden van een Volkswagenbusje zijn zaterdagmiddag bij een verkeersongeluk in Alphen aan de Rijn om het leven gekomen, toen hun wagen na een botsing met een vrachtauto in brand vloog. Ook de vrachtauto is in brand gevlogen. Foto: het nog rokende wrak van het busje wordt opgeruimd. Op de voorgrond een lid van de brandweer, welke door een hopeloze taak stond.

Storm „Hilda" boven Cuba

(Van een onzer verslaggevers)

WILLEMSTAD. — Een nieuwe tropische storm, die de codenaam „Hilda" heeft gekregen, ontwikkelde zich gisteren in het Caribisch gebied. Hedenochtend omstreeks half twaalf bevond „Hilda" zich boven het westelijk uiteinde van Cuba op 21.8 noorderbreedte en 84.5 westerlengte. De storm bewoog zich toen in westelijke richting met een snelheid van 11 knopen. De winden bij het centrum hadden een maximum snelheid van ongeveer 35 knopen.

Opluchting in Dallas over rapport-Warren

Beschuldigingen zijn ontzenuwd

DALLAS (RTR) — De burgemeester van Dallas, Erik Jonsson, heeft maandag verklaard: „Wij hopen dat de publikatie van het rapport-Warren een einde heeft gemaakt aan de sage, dat er in Dallas een ongunstig politiek klimaat heerst, dat politieke moordaanslagen in de hand zou werken".

Burgemeester Jonsson wees erop dat de commissie-Warren „geen enkele aanwijzing heeft gevonden, dat de tegen president Kennedy gerichte uitlatingen van bepaalde uiterst-rechtse groepen in Dallas ook maar in enig verband kunnen worden gebracht met het vermoorden van Kennedy door Lee Harvey Oswald". John Stemmons, voorzitter van de invloedrijke „burgerraad" van Dallas, verklaarde dat het rapport-Warren een „volledige ontzenuwing is van de boosaardige en op niets concreets gebaseerde beschuldigingen, volgens welke Dallas een toevluchtsoord zou zijn voor politieke extremisten".

Henry Wade, die in het in Dallas gevoerde proces tegen Jack Ruby, de moordenaar van Oswald, als openbare aanklager is opgetreden, onderschreef de mening der commissie-Warren dat een groot gedeelte van de op niets berustende berichten en ongegronde geruchten, die na het vermoorden van Kennedy in de wereld werden gebracht, hun oorsprong hebben gevonden in onjuiste, aan de pers verschafte inlichtingen. „Het had zo moeten zijn, dat alle inlichtingen waren verkregen uit de verklaringen van getuigen gedurende een proces. Maar wanneer de president wordt vermoord, doen zich een aantal niet-alledaagse vraagstukken voor. De pers drong met de uiterste kracht op het verkrijgen van inlichtingen aan", aldus openbare aanklager Wade.

Overstroming in Venezuela

CARACAS (RTR) — Bij overstromingen in het landbouwgebied ten westen van de Venezolaanse hoofdstad Caracas dit weekeinde zijn vermoedelijk dertig mensen verdronken.

Concilie in debat over schuldvraag godsmoord

Verzet oosterse patriarchaten

ROME (RTR) — Vijf katholieke patriarchen uit het Midden-Oosten hebben er maandag bij het concilie op aandrongen een verklaring, die ten doel heeft de betrekkingen tussen de katholieke Kerk en de joden te verbeteren, niet aan te nemen.

De 84-jarige kardinaal Ignace Tappoeni, de Syrische patriarch van Antiochië, die verklaarde mede namens de vier andere patriarchen te spreken, zei dat, indien het concilie een dergelijke verklaring zou publiceren, dit in verschillende landen aanleiding zou geven tot „zeer ernstige moeilijkheden" voor de Kerk. „De Kerk zou beschuldigd worden van het begunstigen van bepaalde politieke stromingen. Het is nu niet het geschikte ogenblik om deze verklaring uit te geven. Het zou het beste zijn, wanneer zij door de concilievergadering zou worden verworpen, of dat de vergadering besluit haar op te nemen in de conciliestukken, zonder de tekst ervan bekend te maken", aldus kardinaal Tappoeni.

Vorstanders

Doch dertien kardinalen en bisschoppen uit acht westerse landen spraken zich voor aanvaarding van de verklaring uit. Verscheidene van hen drongen erop aan dat de ontwerptekst in krachtiger bewoordingen zou worden gesteld, voordat zij aan de concilievergadering zou worden voorgelegd.

Kardinaal Frings, aartsbisschop van Keulen, drong erop aan dat het concilie de oorspronkelijke tekst van de verklaring zou aanvaarden. Deze bevatte namelijk een krachtiger gestelde passage, waarin werd verklaard dat het joodse volk geen schuld heeft aan de dood van Christus. Kardinaal Cushing, aartsbisschop van Boston, drong aan op opstelling en aanvaarding van een minder voorzichtig gestelde tekst, waarin uiting zou worden gegeven aan liefde voor de „zonen van Abraham". „Er moet duidelijk uit blijken, dat het joodse volk niet van godsmoord kan worden beschuldigd", aldus kardinaal Cushing, die in dit verband ook sprake over de „zonden, die de christenen in onze dagen hebben begaan". „Het concilie moet verklaren dat er geen logische reden bestaat om de joden te vervolgen", aldus kardinaal Cushing.

Bedrijfsleven noemt uitlatingen Rozendal onjuist

(Van een onzer verslaggevers)

WILLEMSTAD — Naar aanleiding van verklaringen tijdens de eilandsraadsvergadering van gisteren van de fractieleider der D.P., de heer S. G. M. Rozendal, over de plaatselijke handel, hebben de Kamer van Koophandel en Nijverheid en de Vereniging voor Handel en Nijverheid een communiqué uitgegeven, getekend door de onderscheidene voorzitters, de heren F. Vreugdenhil en R. A. C. Henriquez. Dit communiqué luidt als volgt:

„Het georganiseerd bedrijf van Curacao heeft vastgesteld dat in de vergadering van 28 september 1964 van de eilandsraad van het eilandgebied Curacao tijdens de behandeling van agendapunt 11, verschillende onjuiste uitlatingen zijn gedaan aan het adres van het bedrijfsleven. Het bestuur van de Kamer en de Vereniging voor de Handel hebben gemeend naar aanleiding van het bovenstaande te moeten verklaren, dat zij dit onderwerp in behandeling hebben en op zeer korte termijn een uitvoerig en volledig communiqué zullen uitgeven, teneinde bovengenoemde uitlatingen recht te zetten".

RADIO-TELEVISIE

dinsdag

CUROM — 18.00 Noticia; 18.15 Wil Epker; 18.30 Israël spreekt; 18.45 Voor het slapen; 19.00 Nieuws; 19.15 Discovaria; 20.15 45 toeren platen; 20.30 Filmmuz.; 20.45 OGEM; 21.15 CCC kwartier; 21.30 Operaklanken; 22.00 Nieuws; 22.15 Operaklanken; 22.55 Ter overdenking.

WERELDOMROEP: 19.12 Ned. nieuwsjournaal; 19.19 Progr overz.; 19.20 Op verzoek; 19.45 Curieuze opnamen; 20.00 Lichte muz.; 20.10 Radiokrant voor Suriname en Ned. Ant.; 20.40 Ter overdenking; 20.43 Nieuws; 20.44 Beurs; 20.46 Progr. voor morgenn. 25-30 m.: - 18.00 Spaans progr.; 20.00 Spaans progr.; 31-49 m.: - 21.00 Spaans prog.

TELECURACAO — 17.00 Kinderuurtje; 17.30 This is Britain; 18.00 Teletopico; 18.15 Robin Hood; 18.40 Prot. uitz.; 18.45 Nieuws; 19.00 Sport; 19.15 Verrekijker; 19.30 Nos tera; 20.00 Fugitive; 21.00 Nieuws; 21.15 26 men; 21.45 One step beyond; 22.15 Wire service.

TELEARUBA — 17.30 Kinderuurtje; 18.00 Sir Francis Drake; 18.15 Eil. voorl.; 18.45 Nieuws; 19.00 Bugsbunny; 19.30 Sport; 19.45 This man Dawson; 20.15 Highway patrol; 20.45 Nieuws; 21.00 77 sunset strip; 22.00 Defender.

TELEVISORA NACIONAL — 3.00 Televisión Educativa Tele-Primaria; 3.02 Ciencias Naturales; 3.20 Castellano; 3.40 Ciencias Sociales; 4.00 Efemérides; 4.15 Vivamos Mejor; 5.10 Colegio Gran Colombia; 5.30 Concursos e imitaciones; 6.00 Pequeño Diccionario Biográfico: 6.05 Aeromodelismo y Trenes; 6.30 Martes Infantiles; 7.00 Documental; 7.30 Telenoticias; 7.45 su Piano; 8.30 Abriendo una Puerta al Mundo; 9.00 A las 9 Alfredo Sadel; 9.30 Historias y Leyendas; 10.00 Música de Cámara; 10.30 Aquí... La Noticia; 10.45 Himno Nacional y Despedida.

VENEVISION — 3.00 Cocina al Minuto; 3.30 Historias de Amor; 4.00 Los Amiguitos de Gioia; 4.30 Fiesta de Muñequitos; 5.00 Espada Redentora; 5.30 Angel del Espacio; 5.40 Popeye; 5.45 Policia Montada; 6.15 Hawaiian Eye; 7.20 El Informador; 7.30 Combate; 8.30 El Fugitivo; 9.30 El Informador; 9.35 Los Intocables; 10.35 Peter Gunn; 11.00 El Informador.

woensdag

CUROM — 06.30 Opening; 06.33 Goeden morgen; 06.45 Met muz. naar school; 07.00 Nieuws; 07.15 Ochtendblad; 08.00 Nieuws; 08.15 Rijp en groen; 09.00 Vit. B; 10.30 Nieuws; 10.40 Klassieke muz.; 11.15 Window on Holland; 11.30 Lichte muz.; 12.00 Noticia; 12.10 Seguridad den trafico; 12.15 Lunchmuz.; 12.30 Nieuws; 12.45 Artist van de dag; 13.00 Muz.; 14.00 Pop. klassieke melo.; 14.30 Musica Azteca; 15.00 Wil Epker; 15.15 Muz. en zang uit Italië; 16.00 Hora supersonico; 17.00 Peticiones.

WERELDOMROEP — 13-16 m.: - 12.30 Nieuws; 12.38 Com. nieuws; 12.41 Ned. nieuwsjournaal; 12.48 Progr. overz.. 25-31 m.: - 17.30 Nieuws; 17.40 Com. nieuws; 17.42 Ned. nieuwsjournaal; 17.49 Progr. overz.; 17.50 Dezer dagen....; 17.55 Nabeschouwing voetbalwedstrijd België - Nederland; 18.25 Van Vrouw tot Vrouw; 18.30 Deze wondere wereld; 18.40 Ter overdenking; 18.43 Nieuws; 18.44 Beurs; 18.46 Prog. voor morgen.

De stand van zaken nu

(Vervolg van pag. 1)

landsregering en de vraag naar wat het eilandgebied zal gaan doen, binnen een week, was het eilandsbestuur in een moeilijk parket gedirigeerd. Daarin zit het nóg, ondanks de ferme uitspraak van gisteren. Immers werklieden (arbeiders in vaste dienst) van de overheid maken volgens artikel 2 D, sub 5, van de Eilandsregeling aanspraak op een „rechtstoestand van ambtenaren en van werklieden in overheidsdienst....", waarvoor de zorg niet bij het eilandgebied, doch bij de regering ligt. Weliswaar is aan de eilandgebieden sedert 1947 de bevoegdheid gedelegeerd om ten aanzien van dezen het aantal arbeidsuren vast te stellen, doch een „rechtstoestand" vraagt eveneens een „billijkheid" van de een ten opzichte van de ander. Het is niet wel mogelijk, dat het land — al is het dan, volgens de minister-president zou hebben opgemerkt, voor een paar mensen — wel veertig uren voorschrijft en dat het eiland in diezelfde kleine gemeenschap volhardt in een ander voorschrift.

HET zou, wanneer het dan toch eens moet geschieden, goed zijn als door het eilandgebied voet bij stuk wordt gehouden. Doch wij zouden het betreuren voor onze samenleving als deze harde maatregel moet worden genomen. Beter ware het, dat de landsregering haar „besluit in principe", op gelijke wijze als het eilandgebied Curacao van plan is, aan een studie onderwerpt. Daarmee zou een belangrijke rust, namelijk arbeidsrust, veilig worden gesteld.

Daarmee zouden tal van misvattingen uit de wereld zijn. En niemand zal er bezwaar tegen hebben, dat op korte termijn in werkelijke onafhankelijkheid gekeken wordt, wat voor onze gemeenschap van nú nuttig is. Veertig uur of meer.

Deze foto toont de Franse president Charles de Gaulle, tijdens zijn intocht in de Peruviaanse hoofdstad Lima, waar hij enthousiast door de menigte werd toegejuicht.

Stemvolume beperken

(Van een onzer verslaggevers)

WILLEMSTAD — In het verslag van de eilandsraad, dat gisteren werd afgedrukt is in de haast een stukje uitgevallen, waardoor het verband verloren is gegaan. Onder de tussenkop „Lasten op kinderen" wordt vermeld, wat de heer S. G. M. Rozendal in de tweede ronde zegt over de 3.1 miljoen lening. Op een gegeven moment zei spreker, dat hij niet kon begrijpen, dat men het BC thans feliciteert met het sluiten van deze veel duurdere lening op hoger rentevoet dan die destijds gesloten werden door de centrale regering.

Het stuk dat dan volgt moet als volgt luiden: Op hem volgde de heer F. J. Pijpers, die op zeer luide toon sprak. Dit was voor de heer E. Voges (NVP) aanleiding om op te merken dat het aangenamer zou zijn indien er minder luid werd georeerd. Hij voegde eraan toe: „Anders zullen wij ons genoodzaakt zien 'n beperking op het stemvolume in te stellen". Zoals bekend was reeds de spreektijd aan banden gelegd.

Twee diefstallen snel opgehelderd

(Van een onzer verslaggevers)

WILLEMSTAD — Tweemaal deed de politie gisteren snel werk. In het ene geval betrof het een aangifte van een dame te Julianadorp, die aangifte deed van diefstal van een bankbiljet van f. 50 en tevens meldde, dat zij in juli en augustus ook bedragen had gemist. De twintigjarige dienstbode werd aan de tand gevoeld. Zij bekende en werd na aanzegging van een procesverbaal heengezonden.

Het tweede geval betrof een jongen van 9 jaar, die in het bezit bleek te zijn van een bedrag van f. 325. Een buurman had bij de politie aangifte gedaan dat hij dit bedrag miste. De verdenking viel op de jongen. Dit bleek een goede vangst te zijn, aangezien aan het licht kwam, dat de jongen zich ook aan andere diefstallen had schuldig gemaakt. Hij had bij de Credit Union een stempel gestolen en was ook eens met een radio thuis gekomen, die hij, naar hij beweerde, in de mondi had gevonden. Getracht zal worden de jongen in een gesticht te plaatsen.

Sociaal beleid van BC in eilandsraad onder de loep

(Van een onzer verslaggevers)

WILLEMSTAD — Als laatste punt op de agenda behandelde de eilandsraad gisteren het sociaal beleid van het B.C., een onderwerp, dat op verzoek van de DP-fractie was opgenomen. De bespreking leverde weinig lichtpunten op en ontaardde in een kluwen van beschuldiging en tegenbeschuldiging over bestaande of vermeende misstanden bij de dienst Sociale Zaken, bij welks werkzaamheden de politiek een rol zou spelen ten koste van bepaalde lagen der bevolking. Het debat ging tenslotte als een nachtkaars uit, waarbij nog niet eens de gebruikelijke motie van de DP-kant aan de orde werd gesteld.

Journaliste gaf zich uit als „ambtenares"

De heer S. G. M. Rozendal (DP) was de eerste spreker over het punt „Sociaal beleid Bestuurscollege". Hij vond dat dit beleid tegen het belang van de bevolking ingaat. Aan het hoofd van Sociale Zaken is opdracht gegeven: „U mag geen noodvoorzieningen meer geven. U moet alles naar het BC zenden". Daardoor zijn ettelijke zaken blijven liggen. Intussen blijven de betrokkenen zonder hulp. Spreker zag hierachter partijpolitiek. Hij noemde het on-christelijk. Kleine kinderen lijden honger doordat men uitzoekt tot welke partij de betrokkenen behoren.

De noodvoorzieningen maken 80 procent uit van de verzoeken om hulp die bij de Dienst van Sociale Zaken binnenkomen. Bij die dienst heeft men voorts alles door elkaar gehaald door diverse mutaties. „Bekend is", aldus spreker, „dat aan een ambtenaar van Sociale Zaken en aan een sociaal werker opdracht is gegeven alleen NVP-ers te helpen. Beiden zijn overgeplaatst. Dit doet de dienst Sociale Zaken kwaad en kweekt wantrouwen", aldus spreker, die er op wees, dat de Dienst van Sociale Zaken met de allerarmsten te maken hebben. Bovendien sprak spreker over spionnage op ambtenaren van Sociale Zaken, en wees hij op de in „Beurs" en „La Prensa" onthulde gevallen van armoede.

Wantoestand

NVP-fractieleider A. R. Winklaar stelde daartegenover onthullingen in de „Beurs" over wantoestanden bij Sociale Zaken in de tijd dat de heer Rozendal gedeputeerde was. „Het is ons bekend", aldus de heer Winklaar, „dat bij de dienst Sociale Zaken politiek werd en wordt bedreven". De noodgevallen geciteerd in de „Beurs" en „La Prensa", waarover de heer Rozendal het heeft, dateren reeds van jaren her. In de „Beurs" zijn tendentieuze stukken opgenomen om de dienst Sociale Zaken in een kwaad daglicht te stellen. Een redactrice van de „Beurs" gaf zich, aldus spreker, bij een behoeftige vrouw uit als een ambtenares van Sociale Zaken.

Er zijn vele aanvragen voor volkswoningen, zei spreker in zijn verder betoog, maar geen volkswoningen beschikbaar. Hij onthulde voorts dat in de tijd van het gedeputeerdeschap van de heer Rozendal vele prostituees in gouvernementswoningen kwamen. Het huidig BC is bezig een meldde. Voorts zijn onafgehandelde toestanden ontstaan in de tijd van het vorig BC.

De heer A. Moeniralam (DP) richtte zijn pijlen op wat hij noemde „de wantoestanden op sociaal en maatschappelijk gebied op ons eiland, die zorg baren". Hij verklaarde dat velen hongerig naar bed gaan. Hij legde zijn oren te luisteren en hoorde overal: „Onze zaak is in behandeling bij Sociale Zaken". Meer vernemen de betrokkenen niet, ofschoon velen onder hen reeds maanden wachten. „Tot op heden", riep hij uit, „is niets geregeld."

Noodvoorzieningen

Gedeputeerde E. B. N. de los Santos, de sprekers in eerste ronde beantwoordend, reageerde op de aanvallen van de heer Rozendal door mee te delen dat diens citaat over de dienst Sociale Zaken onvolledig was. Het betoog van de gedeputeerde betrof de hulpverlening aan behoeftigen. Een sociaal onderzoek neemt tijd — het aantal aanvragen is groot, het aantal sociale werkers en werksters gering. Groot ook is de mogelijkheid van misbruik. Echter kan in de zogenaamde „krepeergevallen" onmiddellijk hulp worden geboden door de noodvoorzieningen.

Spreker noemde vervolgens data van toegekende noodvoorzieningen in de laatste tijd. Het diensthoofd houdt voor die toekenning contact met het BC. Het diensthoofd steunt bij het geven van zijn adviezen op rapporten van de sociaal werker of werkster. Het is vaak voorgekomen dat deze uit politieke overwegingen in die rapporten gegevens niet vermeldd. Voorts zijn onafgehandelde dossiers aangetroffen in de la van een sociaal werkster, onthulde spreker, die concludeerde: „Men heeft dus met de nooddruft der betrokkenen politiek willen bedrijven".

De gevallen in de „plaatselijke oppositiepers" (zoals spreker het noemde) besprekend, verklaarde hij dat het opvalt hoe overhaast men te werk is gegaan en hoezeer men zich in de kaart heeft laten kijken.

Onder valse vlag

De gedeputeerde bevestigde de mededeling van de heer Winklaar dat de „Beurs"-redactrice zich had uitgegeven voor ambtenares van Sociale Zaken.

Voorts onthulde hij onjuistheden in artikelen van deze redactrice. Hij bevestigde voorts dat de prostituees tijdens het vorig BC, namelijk op 1 november 1961 in de volkswoningen zijn gekomen. De foto's die woningtoestanden in de „Beurs" signaleerden, moeten volgens de gedeputeerde op andere dan die welke beschreven werden slaan. Overigens ontkende de gedeputeerde niet, dat er zulke woningtoestanden bestaan.

Woningbouw

De woningtoestanden besprekende, verklaarde de gedeputeerde dat het vaststaat dat het BC aandacht heeft voor onrechtmatige bewoning. Van januari tot augustus hebben in dat verband negen ontruimingen plaats gevonden. Voorts zijn zes gevallen nog in behandeling. Het is het BC bekend dat er veel voor verbetering vatbaar is op het gebied der volkshuisvesting. De behuizing van minstens 30 procent van de bevolking voldoet niet aan de normen. Hij gaf te kennen, dat door het BC op 18 april van dit jaar een programma bij de regering is ingediend voor de bouw van 1440 volkswoningen. Met klem werd daarbij aangedrongen op spoedige afhandeling van dit project. Voorts werden particulieren geïnteresseerd voor de volkswoningbouw. In februari 1964 werd daarvoor een stichting gevormd; in maart 1964 werd daarvoor goedkeuring gevraagd. „Echter", aldus de gedeputeerde, „hebben we nog niets gezien inzake indiening ervan bij de Staten".

Politiek

De heer Rozendal repliceerde dat aan het hoofd van de dienst Sociale Zaken werd opgedragen geen noodvoorzieningen te verlenen zonder vooraf overleg met de betrokken gedeputeerden, omdat men slechts de partijpolitieke vrindjes wilde helpen. „Alle gepraat van de gedeputeerde", aldus de fractieleider van de DP, is om van de kern van de zaak af te komen. In de onderstandscommissie is verandering gekomen, de secretaris van die commissie is er uit gezet", betoogde hij en concludeerde dat dit is ingegeven door partijpolitiek en in het nadeel is van de hulpbehoevende.

NVP-vragen

NVP-fractieleider Winklaar kan zich niet voorstellen dat het BC een sociaal werkster die niet competent is en aan politiek doet slechts overplaatst en niet ontslaat. Spreker vroeg of hieraan het diensthoofd ook geen schuld heeft. Spreker werd geïnterrumpeerd door de voorzitter die er op aandrong dat hij de beschrijving van de sociaal werkster terugnam. De heer Winklaar deed dit, maar vroeg zich af of de betrokkene geen sabotage heeft gepleegd.

De heer E. A. V. Jesurun wees er op dat het BC niet alleen vanaf zijn optreden te worstelen heeft gehad met financiële moeilijkheden (de erfenis van het vorig BC) maar ook met ellenlange vragen. Hij uitte een ernstig protest tegen de perscampagne van een paar dagbladen inzake de nood van sommige personen, en dit alles om er politieke munt uit te slaan.

Over christelijk gesproken, was het christelijk toen het vorig BC de schoolvoeding en het schooltransport afvoerde. Voorts vroeg spreker of het waar is dat een bepaalde vroedvrouw in eilandsdienst aan p.p.-patiënten honoraria in rekening brengt en verzoekt de betrokken gedeputeerde krachtig op te treden als dit juist is.

Gedeputeerde mr dr M. F. da Costa Gomez de sprekers in tweede termijn beantwoordend, deelde mee, dat men ten zijner tijd wel zal vernemen welke maatregelen er genomen zijn.

Hierna werd de bijeenkomst te half vier gesloten.

K U I F J E

De zaak zonnebloem

FEUILLETON

HET LICHT KEERT WEER

door
JOZSEF RABAY

23)

De oude bediende van de zevenmaker Pollak zette tegen twaalven vaak de wijzers gelijk van de oude klok in de werkplaats, die voortdurend achterliep. Het was twaalf uur, want Lencse blafte. Hij kon er de klok beter op gelijk zetten dan op de torenklok, want oom Streliczky dronk wel eens een glaasje wijn en was dan wat laat met het luiden voor twaalf uur. Maar Lencse kondigde de komst van de vliegmachine aan en die kon niet te laat komen. Zo iets wonderlijks en vernuftigs als een vliegmachine was zonder fouten en verdiende eerbied.

„Luister eens, tante Persel, u zult die machinale vogel nog zolang vervloeken 's middags, tot u hem op een keer werkelijk van de hemel naar beneden bidt", zei de sproetige Józsi Bosnyak.

„Dat komt hem toe! Hij verdient het vervloekt te worden. Uit dat ding hebben ze mijn enige zoon doodgeschoten. Zo stond het in het officiële stuk, dat ze me gezonden hebben".

„Goed, goed, maar niet deze machine was de moordenaar, moeder Persel! Deze brengt reizigers en post van Pest naar Zagrab! Dit is geen legervliegtuig!"

„Je kunt me nog meer vertellen. Dan was het zijn broertje, want ze horen tot één familie. Daarin bedreigt mijn gevoel zich niet! Eens zal de Heer Jesus hem op de weide neergooien! Je zult het zien, Józsi. En dan zij God hem genadig. Ik zal er petroleum overheen gieten en laat dan maar branden! De bliksem moge erin slaan!"

Het was waar, dat de jonge Gáspár Persel tijdens gevechten door een kogel uit een boorddapen in het voorhoofd was getroffen en gedood. En het was ook waar, dat in het geschrift waarin van zijn dood kennis werd gegeven, hij stierf de heldendood bij Toporuc, in een dappere strijd tegen Russische vliegtuigen. Het was dus geen wonder, dat de arme vrouw vliegmachines vervloekte. Die machinale vogels moesten allemaal neervallen als door het hart geschoten adelaars.

Józsi Bosnyak geeuwde en keek naar de straat. Opeens sprong hij op. Katalin ging voorbij de poort met de deur van latwerk. Hij zag haar glanzen. Zijn honger was plotseling over. Vlug waste hij zijn gezicht. Hij haalde de uit hout gesneden kam met grote tanden door zijn borstelige haren, trok zijn verkreukelde jas aan, schoot in zijn laarzen, sloeg de keukendeur dicht en hing de sleutel aan een spijker onder het afdak. Zonder tante Persel te groeten haastte hij zich weg.

Katalin liep langzaam langs het gerechtshof met de rozestok in haar rechterhand. Józsi zag tot zijn verbazing dat ze niet één keer struikelde. Toch lagen hier en daar rode steenhopen op het opgebroken trottoir, want de weg voor het gerechtshof werd opnieuw bestraat. Het was of Katalin door iemand geleid werd.. De punt van haar stok raakte de grond niet en toch liep ze zo zeker als een ziende.

De begerige ogen van de jongen vestigde zich op de lijnen van het slanke meisjeslichaam. Hij wilde haar inhalen. Ze ging zeker naar Franko, de kleermakersfamilie. Daar hielp ze mevrouw Franko pruimen inmaken. De rijke kleermakersvrouw beloonde haar werk altijd met twintig, dertig fillér. Hij had haar bijna ingehaald, toen hij zag, hoe een onbekende, goedgeklede jongeman met een door de pokken geschonden gezicht Katalin aansprak. Hij kwam dichterbij. Toen verborg hij zich bij het huis van de commissaris achter een boom. Wie was dat heerschap? Kijk, kijk, wat begroette hij het meisje vrolijk. Hij stak zijn hand uit. Ook Katalins arm ging naar voren. Lang hield hij haar hand vast en hij streelde die een paar keer. En Katalin trok hem niet terug. Toch was die man lelijk. Hij had een donker gezicht en als zijn blik ernstig werd, was het werkelijk angstwekkend hem in de ogen te zien.

Kijk eens, wat stonden ze daar vertrouwelijk te praten. Nu nam de man met het gehavende gezicht haar de stok uit de hand, bekeek hem, streelde hem en gaf hem toen terug. Het gesprek duurde lang! Eindelijk namen ze afscheid. Wel, wel! Nu de pokdalige onbekende het meisje weer groette, boog hij zich voorover en kuste haar hand! Katalin week wat opzij, alsof ze haar hand wilde wegtrekken. Misschien joeg deze eigenaardige scène haar schrik aan. De mensen waren immers niet gewend haar ooit de hand te kussen. Józsi kon het niet verdragen. Het was om razend te worden! Wie was dat?

Józsi sprong achter de boom vandaan en stoof op hen toe. Vlakbij bleef hij staan en hij schreeuwde: „Zeg, wie ben jij?"

Katalin trok haar hand terug, ze wendde haar gezich naar Józsi Bosnyak, wie het bloed naar het hoofd was gestegen en zei verschrikt: „Ben jij dat, Józsi?" Ze had hem herkend aan zijn stem.

„Ik ben het, natuurlijk ben ik het. Laat jij je door die vent op de openbare straat de hand kussen! Wat zullen de mensen je uitlachen, als ze zien, dat jij je het hof laat maken, zo......"

(Wordt Vervolgd)

Friese Antillianen met vacantie

(Van een onzer verslaggevers)

WILLEMSTAD. — De vier Antilliaanse werknemers bij Bronswerkfabriek in Wolvega in Friesland hebben naar het personeelsblad van Bronswerk bericht een prettige vakantie in Nederland doorgebracht. Rosheuvel heeft zijn veertien dagen vakantie gebruikt om uit te rusten en om op verkenning te gaan in Groningen, Sneek en Leeuwarden. Een openbaring voor hem was het „Chinees etentje" in Groningen. Noord Nederland is voor hem nu een open boek geworden. De Antilliaan Wanapa maakte van de gelegenheid gebruik zijn familie in Haarlem op te zoeken. Daar bleef het echter niet bij want ook Scheveningen — „wat is die zee toch vies" — en Amsterdam stonden in zijn reisprogramma. Amsterdam mocht zich ook verheugen over het bezoek van Ignatia, die vooral de rondvaart prachtig vond. Maar het waterige Giethoorn maakte nog meer indruk op hem. De Curaçaoënaar Evertsz zocht het verder op door zijn broer in Tilburg op te zoeken. Nog steeds komt hij niet uitgesproken over de mooie natuur, vooral in Nederland „onder de rivieren".

SAMBUMBU

VII
De geseling van Berní

Jeffie had een geheugen als een ijzeren pot. Hij is 87 geworden. Als jongen zat hij graag te luisteren naar de oude mannen, die nog slaaf waren geweest, vooral naar diegenen die littekens droegen van lijfstraffen. Jeffie vertelt:

„Een man Berní genaamd, heeft mij verteld, dat hij slaaf was geweest op San Benito. Iedere dag beval Shon Jopi een paard van de stal te halen en te zadelen voor zijn zoontje Philip. Als de school om drie uur uitging, moest hij een paard hebben om naar de plantage te komen. Maar Berní zelf mocht nooit op het paard gaan zitten. Als hij op het paard zou gaan zitten, zou hij worden geslagen.

Op een dag vertrok hij met het paard, en toen hij op de grote weg was gekomen, ging hij er op zitten, trok de teugels aan, en het paard begon te rennen. Het paard was een goede loper. Het paard holde als maar voort. Aan de mensen die hij tegen kwam, vroeg hij het dier tegen te houden. Het paard keerde om, en rende naar het landhuis van San Benito. Bij het huis aangekomen, vloog het naar de stal, en smeet de man op de grond; die kreeg er gezwollen ogen van.

Shon Jopi en Shon Keta zaten op het plein Shon Jan zei: „Kijk eens wat een smerige vent. Die Berní komt terug op Saván — het paard heette Saván—, op Savan in het zadel van Shon Keta mijn vrouw". Hij luidde de klok. Als de klok luidde, moest iedereen komen, zelfs een vrouw die 's nachts een kind had gebaard. Alle mensen die in de knoeck waren, vrouwen en kinderen, allemaal kwamen ze aangehold naar het plein (eigennamen in dit verhaal zijn fictief).

Shon Jopi zei tot de man die Tjadó heette en bomba was: „Kijk me nou toch eens aan wat voor smeerlapperij die Berní heeft uitgevreten. Berni is op het paard gaan zitten, in het zadel van Shon Keta, mijn vrouw'. Die Tjadó zei: „Ik Tjadó, Martin Niewin, beskop van Curaçao, San Benito grandi! Neger, ik zal je vandaag afranselen met de bullepees tot je er gek van wordt". Shon Jopi zei: „Do, ga naar de schuur, haal de ladder, haal paardenhaartouw en twee stevige bullepezen. Trek die vent zijn kleren uit, want de vorige maand heeft hij nieuwe kleren gekregen, ander gaan die stuk. Bind hem op zijn buik liggend op de ladder'.

Ze bonden de man vast — hij heeft het me zelf **verteld — ze bonden hem op zijn buik liggend op de ladder**. Shon Jopi zei: „Do, ik ga even naar binnen, ik kom terug en steek een sigaar op, en doe iedere vijf seconden een trek. Sla deze neger met de bullepees bij iedere trek, totdat ik het peukje op de grond gooi. Jij slaat en Zozé slaat, bakboord-stuurboord'.

Ze sloegen hem met de bullepees. Als een slaaf werd geslagen, moest hij bij iedere slag zeggen: Pordon, shon, pordon! Als je dat een keer oversoeg, en je moest vijftig slagen krijgen dan kreeg je meer. Hij schreeuwde: Pordon, shon, pordon! — zo vertelde hij mij — totdat hij niet meer kon schreeuwen.

Toen de sigaar op was, gooide Shon Jopi het peukje weg, en zei: „Do, geef aan alle mensen van San Benito de bullepees in handen. Iedereen moet hem nog een slag geven en hem uitschelden". Ze sloegen hem en scholden hem uit. Maar toen zijn tante aan de beurt was, zei die tante: „Djorombo, nee, geef mij liever een mes, ik kan deze man beter zijn hals afsnijden". Toen zei Shon Jopi: „Oh, Amelia, jij vindt het dus niet goed, dat Berni slaag heeft gekregen. Do, maak Berni los, trek Amelia de kleren uit, anders gaan ze stuk; bindt haar voorover op de ladder, en geef haar slaag met de bullepees".

De man vertelde mij, toen ze die vrouw, die zijn tante was, hadden geslagen, hebben ze beiden op een baar gelegd en naar een vrouw gebracht, die mensen verzorgde na een afranseling.

Die vrouw stoofde wilde kalbassen door ze bij het vuur te leggen, en toen ze tamelijk warm waren, wreef ze er de wonden mee in.

De man zei mij, dat zijn rug werd als rauw vlees. Zeven maanden lang kon hij alleen maar kruipen, daarna kon hij pas weer lopen. En het was een forse man, getrouwd en hij had zeven kinderen".

PAUL BRENNEKER

Een brand heeft vanmorgen grote ravage aangericht in een gebouw te Scharloo, dat door Posner's Agencies Curaçao als opslagplaats gebruikt werd. Het blussingswerk nam veel tijd vanwege de speciale constructie van de wanden, waartussen het vuur bleef nasmeulen. De schade is aanzienlijk. Foto: het dak van het gebouw werd door het vuur ten dele verteerd.

Veertig uren eiland voorlopig van baan

(Vervolg van pag. 1)

inzake de zesdaagse 40-urige werkweek. Zij heeft slechts in principe een beslissing genomen tot invoering van een zesdaagse 40-urige werkweek. Ook Aruba, aldus spreker, is er bij lange niet mee klaar. De landsregering verwacht binnen een week onze beslissing en staat niet op onmiddellijke invoering door Curacao. Onderzocht wordt of deze maatregel aanleiding zal geven tot mechanisatie, of er daardoor niet meer werkloosheid zal komen.

Als de landsregering zelf nog niet klaar is, laten wij er ons dan rekenschap van geven wat er zal gebeuren. Ons momenteel in debat te begeven heeft geen nut. Spreker raadde aan niet te voorschijn te komen met politieke leuzen maar na studie met een gefundeerd oordeel. Het zou, hield hij verder de oppositie voor, niet juist zijn als Aruba een ander standpunt inneemt dan Curacao.

De voorzitter betoogde, dat nagegaan dient te worden in hoeverre de lagere overheidsdiensten bevoegd zijn om de werktijden van werklieden en arbeiders vast te stellen. Hij vroeg voorts hoe het moet gaan met de ambtenaren niet-wachtlopers die nu een werkweek van 39.5 uur hebben, hoe moet het met de wachtlopers gaan? Daar moet ook een regeling voor getroffen worden, die past in de algemene regeling. Daarover moet diep overleg gepleegd worden. De voorzitter zei toe alle gegevens over te zullen leggen en adviseerde: „Laten we de politiek er buiten laten in het grote belang van deze zaak".

Reactie D.P.

De heer S. G. M. Rozendal reageerde fel op de woorden van gedeputeerde Da Costa Gomez en de voorzitter. Hij vond dat hun betoog langs de kern der zaak heen was gegaan. Die kern is, betoogde hij, dat de arbeiders en werklieden de 40-urige werkweek dienen te krijgen. „Nu, na drie maanden niets te hebben gedaan", riep de DP-fractieleider uit, „komt men met: „We zullen de zaak onderzoeken".

Hij betoogde voorts dat de 40-urige werkweek een sociale maatregel is die „niet alleen hier maar overal elders ter wereld ingang heeft gevonden". De argumenten van de NVP/COP moeten, volgens spreker, dienen „om hun gezicht te redden".

De heer Pijpers legde er nog een schepje bovenop door het te hebben over het in de politieke sfeer trekken van de zaak. Hij riep uit: „Men heeft aan de overzijde alles gedaan om dit voor te stellen als een politieke zet. Nu krabbelt men terug!"

De fractieleider van de NVP, de heer Winklaar, verklaarde: „We zijn op dit moment volkomen tevreden met de gang van zaken. Van belang is dat het overleg met de regering plaats vindt.

Gedeputeerde Da Costa Gomez adviseerde nogmaals de resultaten van het overleg af te wachten en zich op niemands stoel te plaatsen.

Motie

In stemming werd daarna gebracht de motie van de heren Rozendal, Pijpers en Broos. In de motie wordt het BC uitgenodigd onmiddellijk over te gaan tot de invoering van de 40-urige werkweek voor de gouvernementsarbeiders en werklieden in dienst van het eilandgebied alsmede onmiddellijke invoering van de vijfdaagse werkweek voor de ambtenaren en ander administratief personeel van het eilandgebied.

Na voorlezing van de motie betoogde de heer Rozendal dat het BC het feit ontwijkt dat het de 40-rige werkweek aan de arbeiders niet wil geven. Ook de handelaren, uit op winst en geen rekening houdend met de belangen der arbeiders, zijn tegen de 40-urige werkweek. Dat is ook het geval met de Kamer van Koophandel en de Vereniging van Handel en Nijverheid. De constellatie van de besturen van de Kamer en de Vereniging geeft alle mogelijkheden tot het voeren van een politiek spelletje om het gezicht van de NVP te redden. „Daarom blijven wij bij ons standpunt", riep de DP-fractieleider uit. Hij beschuldigde het BC er voorts van „de handelaren voor zijn karretje te spannen". Hij vond verder dat de vergelijking met de ambtenaren niet opgaat. „Kom bij mij niet met douane en politie. Die hebben voordelen die de arbeider niet heeft. Wij komen op voor de arme arbeiders", riep de heer Rozendal uit.

Men spreekt over „economie", maar men bedoelt „handelaren", riep hij voorts uit. Men kan nooit de economie van het land bevorderen ten koste van de arbeiders. De economie heeft zich aan te passen aan de vooruitgang van het land.

De heer Pijpers betoogde, dat de motie beoogt een duidelijke uitspraak uit te lokken van de NVP/COP. De heren raadsleden zijn politici en kunnen geen andere besluiten nemen dan politieke. „Voor mij", riep spreker uit met stemverheffing, „is politiek alles doen voor mijn volk. Wij krijgen hier een motie, Stemmen we voor dan is het dat de arbeiders van alle partijen, de arbeiders van dit eilandgebied. de 40-urige werkweek krijgen.

Nadat nog enkele andere sprekers het woord hadden gevoerd werd de motie in stemming gebracht en verworpen met 11 tegen 9 stemmen.

—

— Voor de eerste keer heeft een buitenlander de jaarlijkse internationale wedstrijd in Bijbelkennis in Israel gewonnen. De gouden medaille was voor de Australische boekhouder Graham Mitchell.

CURACAO Agenda

Bioscopen — Cinelandia: 19.00-21.00 Hell squad; Roxy: 19.00-21.00 Liefde op staatsbevel; West-End: 19.00 - 21.00 Nude Odyssey; Asiento: 20.30 De vrouw die haar man verkocht.
Cinetruck - Heden te Tera Cora.
Botica's — Juliana tel. 12400; Americana tel. 23636.
Amigoe nieuws - Klachten bezorging tel. 24361.
Diversen - De Rode Kruiswagen is dag en nacht te bereiken onder telefoon 43022.

Emmastad

OS/Telecomunication — Kantoor **open: 07.00-16.30 tel. 2307; R. E. Hollander tel. 0-23101; B.g.g. tel. 9.**
Personnel services — A. H. Beeker van Ghentlaan 2, Groot Kwartier tel. 0-43708; Voor passage: (Reisbureau Maduro) M. Botelho de Medeiros, Winston Churchillweg 129 tel. 0-43780 B.g.g. tel. 9-9.
N.V. C.S.M.-Ship's Agency — Kantoor open: 07.30-24.00 tel. 2551/2458.
Alleen voor dringende aangelegenheden — 00.00-07.30 tel. 9.

Burgerlijke Stand

GEBOREN — 22 sept.: Ralph Afif-Dyé; 23 sept.: Ita Liebeek-Schreiber; Lendly Stein-Til; 22 sept.: Henk Lourens-Mathilda; 22 sept.: Gurtney Thomasita-Polonius; 23 sept.: Igor Narcisco-Paulina; Eugene Jansen-Krips; 10 sept.: Etuska Braaksma; 24 sept.: Michael Josepha; 23 sept.: Rocío Torres-Martinez; 21 sept.: Naida Felisia; 24 sept.: Sandra Fraai-Statia; Mark Taatgen-van Eps; 23 sept.: Tyrone Brown-Simoons; 24 sept.: Dulcera Winklaar; 19 sept.: Ingrid Andrea; 24 sept.: Wilfred Defoe; Suzanne Coffie; 22 sept.: Robert Hous; 24 sept.: Solange Kierindongo.
GETROUWD — 28 sept.: Norman Goeloe en Rosa Cruz; 28 sept.: Felis Koeiman en Reise Romero; 28 sept. Modesto Isenia en Felisia Fransina; 26 sept.: Ruben Hart en Agripina Kelly.

Hedenmorgen reikte gouverneur mr N. Debrot in het gouvernementspaleis aan de scheidende directeur van Radio- en Telegraafdienst, de heer R.C. H. van Haaren, de versierselen uit toebehorend aan de onderscheiding van officier in de orde van Oranje Nassau. Foto: een van de eersten die de heer Van Haaren met de onderscheiding gelukwenste, was gezaghebber M. P. Gorsira.

Brand teistert gebouw van Posner te Scharloo

Blussingswerk nam veel tijd

(Van een onzer verslaggevers)

WILLEMSTAD — Hedenochtend omstreeks vijf uur brak brand uit in de opslagplaats van Posner's Agencies Curacao te Scharloo. Het vuur, dat het dak gedeeltelijk verteerde en twee kamers, waarvan een een opslagplaats van levensmiddelen, aantastte, richtte aanzienlijke schade aan het gebouw aan.

De brand werd ontdekt door een Portugees, die een vuurgloed had waargenomen en direct alarm sloeg. De brandspuiten van Steenrijk en Mundo Nobo rukten meteen met groot materiaal uit. Het vuur ontwikkelde zich in het achtergedeelte van het gebouw, waar zich het archief bevond en ook elektriciteitsleidingen. Hoewel de vlammen tegen half zeven bedwongen waren, duurde het blussingswerk nog tot bijna elf uur voort. De reden hiervan is, dat het gebouw bijzondere wanden heeft, namelijk eerst een deel hardboard, dan een deel hout, vervolgens een tussendeel dat uit het houtkrullen bestaat, dan weer hout en tenslotte weer hardboard, waarin het vuur bleef voortsmeulen. Naar het voorlopig oordeel van de politie, die vanmorgen nog druk met het onderzoek bezig was, is van kwade opzet geen sprake.

Onder degenen, die ter plaatse van hun belangstelling blijk gaven of zich met de leiding van het blussingswerk belastten, bevonden zich gezaghebber M. P. Gorsira, commissaris van politie C. A. de Jager en brandmeester A. H. Ankoné.

Klappen kwamen te hard aan

(Van een onzer verslaggevers)

WILLEMSTAD — Van de plantage Porte Marie werd gisteren een man in bewusteloze toestand naar het ziekenhuis overgebracht. Het onderzoek wees uit, dat hij het slachtoffer was van een aardigheidje dat een andere man met hem had uitgehaald. Deze had hem, naar zijn zeggen, enige vuistslagen en een klap met een stok toegebracht uit scherts.

Prof A. Choris bezocht Curacao

WILLEMSTAD — Vrijdagavond arriveerden, komende vanuit de Verenigde Staten, op Curaçao prof A. M. J. Choris, hoogleraar in de psychologie te Leiden, en de heer A. C. J. A. Nollen, voorzitter van de vereniging „Sanivas", die in Nederland verschillende inrichtingen voor geestelijk onvolwaardigen heeft opgericht.

Beide heren maakten een studiereis naar de Verenigde Staten waar zij verschillende besprekingen voerden op het gebied van zwakzinnigenzorg. Op terugreis naar Europa deden zij Curaçao aan. Hedenochtend brachten zij een bezoek aan de gedeputeerde van Volksgezondheid mr. drs E. B. N. de los Santos. Zij vertrokken hedenmiddag naar Madrid waar zij enige tijd zullen verblijven en dan terugkeren naar Nederland.

—

HOLLYWOOD (RTR) — In het ziekenhuis Berg Sinai in Hollywood is in de leeftijd van 70 jaar overleden het „stomme" lid van het komische Marx-Brothers-trio Harpo Marx. In 1961 stierf de piano-spelende Chico.

Gisteravond is drs L. F. Tymstra, directeur van de Wereldomroep (midden), op Curacao aangekomen. De heer Tymstra zal onder meer overleg plegen met de TWR op Bonaire. Op de Dr Albert Plesman luchthaven werd hij begroet door de heren S. W. Rigaud van het bureau voor cultuur en opvoeding en B. Fijntje van de RVD.

DP-fractie wenst weer vergadering van eilandsraad

(Van een onzer verslaggevers)

WILLEMSTAD — De heren S. G. M. Rozendal, F. J. Pijpers en E. J. Broos van de DP-fractie hebben opnieuw een vergadering van de eilandsraad aangevraagd met als agendapunten: (1) bespreking beking spreektijd; 2) bespreking beleid van de voorzitter van de eilandsraad; 3) bespreking invoering 40-urige werkweek; 4) sociaal beleid Bestuurscollege.

Naar wij wat betreft het eerste aangevraagde agendapunt van de heer Rozendal vernemen, is deze van oordeel, dat de wijze van behandeling van de spreektijd, zoals die in de jongste vergadering van de eilandsraad is geschied, niet juist was. De DP-fractie werd daarbij overrompeld en was omtrent een en ander niet gewaarschuwd. De vergadering was immers door de DP-fractie aangevraagd. De kwestie had in overleg met alle fracties in de raad geregeld moeten worden, aldus de heer Rozendal.

Junior Chamber houdt modeshow

(Van een onzer verslaggevers)

WILLEMSTAD — Op zaterdag 31 oktober houdt de Junior Chamber van Curacao een modeshow ter versteviging van htaar financiële positie. De show wordt georganiseerd door La Casa Amarilla. De plaats is nog niet bekend.

Henk van Ulsen voor VARA-TV

(Van een onzer verslaggevers)

WILLEMSTAD. — Henk van Ulsen, die op het ogenblik op Curaçao en Aruba met zijn solo-avonden en „De Wijze Kater" optreedt in het kader van de viering van het zestigjarig bestaan van het Algemeen Nederlands Verbond, zal maandag 5 oktober voor de Nederlandse TV te zien zijn, aldus De Volkskrant. De VARA zendt dan over het tweede net „Treincoupé" van Johnny Speight uit onder regie van John de Rest. Dit stuk werd speciaal voor de televisie geschreven. In „Treincoupé" speelt Van Ulsen de rol van de rancuneuze jongeman. Ook tijdens zijn solo-avonden op de Antillen staat „Treincoupé" op het programma.

Heer Bommel en de Liefdadiger

5165 Heer Ollie trapte krachtig tegen de achtergelaten hoed. Met voldoening zag hij het verwaarloosde hoofddeksel door de lucht vliegen en een eind verder in het gras belanden.

„Dat lucht oop", sprak hij voldaan tot zichzelf. „De vlegels! Wat denken ze wel? Men kan niet ongestraft op het gazon van een heer komen vechten!"

Zijn voldoening duurde echter slechts kort. Er klonk een rauwe kreet en daar verscheen de jonge Richel dravend op het toneel.

„Wat mot dat?" riep de landbouwer driftig. „Durf je wel? Achter mijn rug, hè? Doe het nog es als je het lef hebt!"

„W-wat?" stamelde heer Bommel geschrokken. „Wat bedoelt u, bedoel ik?"

„Mijn hoed!" schreeuwde de ander. „Mijn zondagse hoed! Ik zag je schoppen, pummel! Zoek je herrie?"

„Ne", zei heer Ollie met grote stelligheid. „Maar ik..eh... ik duld niet.... eh.. ik vind het niet prettig, dat hier gevochten wordt. Mijn ramen zijn ingegooid en er liggen lompen in mijn tulpenbed. Daar houd ik niet van. Ga weg en neem uw morsige hoed mee!"

Deze woorden werden opgevangen door de bejaarde landman Loek, die eveneens in snelle pas naderde.

„Zijn hoed?" riep deze reeds van verre. „Mijn hoed. Mijn zondagse hoed! Wat hebben jullie met mijn rommel te maken, vlerken? Zoeken jullie soms ruzie?"

„Het is zijn schuld!" schreeuwde de jonge Richel. „Deze mooie meneer was bezig te voetballen. Hij trapte tegen de hoed van een arme, vrije boer en dat neem ik niet. Wat denken die stadslui tegenwoordig eigenlijk?"

ERIC DE NOORMAN — DE VLAMMENDE GESEL

30. Eric's spieren spannen zich, als Bleda langzaam, met een spottende grijns zijn smalle, vlijmende zwaard trekt en hij vervloekt het moment dat hem deed besluiten, deze kerel te helpen... „De pijlen der Hiung-Nu zijn te kostbaar voor een jakhals", prevelt Bleda, „het zwaard, die stalen tand, werkt voortreffelijk, zoals gij merken zult....."

„Meester Bleda, goede meester Bleda!" klinkt op dat moment een gillende kreet en jammerend scharrelt de dwerg de helling op.. Er komt een iets mildere trek op Bleda's gelaat, als hij zich tot het mannetje wendt, en Eric — die weinig heil verwacht van deze tussenkomst — loert snel om zich heen... maar de drie krijgers slaan hem roerloos met gespannen bogen gade en het plan om te pogen uit te breken, vervliegt even snel als het opkomt. „Gij niet doden bleke man, „jammert de dwerg, zich beschermend voor Eric opstellend, „Hij redden U meester. Hij jagen weg moordenaars, bijtijds. Mij hen zien wegvluchten. Mij hen volgen proberen.... maar mij klein, mij niet lukken...."

„Jaja, jij klein en klein hersens", bromt Bleda op de manier van de dwerg. „Scheer je weg. Ik zal jou later straffen, omdat je het waagde te spreken met een vurige jakhals van het woudenvolk."

„Gij geloven hem", piept het mannetje, „Gij geloven hem, of gij toch dood later.... Bardoe zijn schurk.., en Bardoe, hij krijgen bevel van Attila

Dit had de kleine man niet moeten zeggen, of... misschien juist tóch... want door deze woorden vergeten zowel Bleda als zijn drie krijgers even het bestaan van de Noorman...

Khan..."

De eerste om zich met een getergd gebrul op de dwerg te storten, de drie boogschutters, omdat ze hiervan niets missen willen... hèt moment, waarop Eric gehoopt heeft..... Bliksemsnel springt hij toe.......

Een bejaardenkoor uit Rotterdam heeft onder leiding van zijn dirigent, de heer De Wolff, woensdagochtend een zanghulde gebracht aan H. M. de Koningin op paleis Soestdijk. Na het optreden poseerden H. M. en de leden van het koor op het achterbordes.

„Aartsbisschop" kocht postzegels

Romeinse winkelier wordt slachtoffer concilietruc

ROME — De aartsbisschop van Frankfort heeft in gezelschap van zijn secretaris een bezoekje gebracht aan een postzegelwinkeltje in het centrum van Rome. De hoge prelaat sprak erbarmelijk slecht Italiaans en de secretaris behielp zich met Latijn. De postzegelman vernam met vreugde dat hij een echte concilievader tot klant had en zocht zorgvuldig alle series bij elkaar die maar bij benadering een concilievader kunnen interesseren. Maar zijn vreugde steeg ten top toen hij merkte dat deze aartsbisschop van Frankfort een formidabele kenner was. Dus liet hij in elke Romeinse winkel aanwezige nutteloze jongetje ijlings twee stoelen aandragen en zond hem vervolgens naar de bar op de hoek om enkele glazen vermout te halen.

Toen gingen ze er eens goed voor zitten. Na een uurtje had de prelaat voor een paar duizend gulden aan zeldzame postzegels gekocht, die **zorgvuldig werden „verpakt" in een aantal fijne enveloppen. De aartsbisschop keek bedenkelijk op zijn polshorloge en maakte toen duidelijk dat zijn conciliepiichten hem dringend naar elders riepen. Hij had natuurlijk niet zoveel geld bij zich, maar zijn Mercedes stond geparkeerd met chauffeur-en-al op de dichtstbijzijnde Piazza en als nou dat nutteloze jongetje even wilde meerijden naar het nationale Duitse priestercollege, dan zou dat jongetje binnen de kortste keren met het geld — en desnoods per Mercedes — naar zijn afzender worden teruggestuurd.**

Te voet

Hierop werd de postzegelman werkelijk ernstig kwaad. Tenslotte, zo betoogde hij, was hij een vroom katholiek gelovige en hij zou hier ter plaatse mogen omkomen als hij het zou wagen een echte concilie-vader te wantrouwen. „En wat gaan we nu beginnen? De waardige snoeneus bij Uwe Excellentie in dezelfde auto? Over mijn lijk nog niet....". **De gemelde snoeneus diende zich derhalve te voet naar het nationale Duitse college te begeven (hij noteert plechtig het deftige adres) en voor de rest geen nonsens. De excellente prelaat gaf de kostbare enveloppen aan zijn secretaris, die eerbiedig enkele Latijnse frasen debiteerde, waarna de excellente bezoeker even de ogen sloot om voorts langzaam zijn zegen te verlenen aan de postzegelman, aan diens gezin, dierbare overledenen en veelbelovende nazaten. Aftocht van de aartsbisschop en de secretaris.**

Nu beschikt en willekeurige postzegelhandelaar beslist niet over het pauselijk jaarboek, waarin geen spoor te vinden is van een aartsbisschop van Frankfort (en dat is nu het fijne (?) puntje van het verhaal). Dat nutteloze jongetje kwam enkele uren later hijgend terug met de verbijsterende mededeling dat er op het aangegeven adres helemaal geen nationaal Duits priestercollege was en dat zoiets zelfs helemaal niet bestond. De rest liet zich denken „De politie stelt een onderzoek in".

Eerste maal

Bij mijn weten is dit de eerste maal dat een oplichter zich vermomt als een van de paar duizend concilievaders. En het kan alleen maar verbazing wekken, dat zoiets al niet veel eerder is gebeurd. Een nette zwarte toog, een erbarmelijk buitenlands accent, een vleugje paars onder het witte boordje en een achteloze ring aan de rechterhand. Tja, welke geboren en getogen Romein heeft dan de moed — bovendien nog in aanwezigheid van een Latijnsprekende secretaris — om ronduit te zeggen: „Alles goed en wel, eccellenza, maar: geen geld, geen Zwitsers, pardon, geen geld geen postzegels".

Juweliers zijn door de wol geverfd en antiquairs misschien nog meer. Maar die hebben natuurlijkerwijze „grote" winkels, terwijl zo'n postzegelhandelaar zijn delicate koopwaar in enkele kleine ladenkastjes kwijt kan. In ieder geval is iedereen nu gewaarschuwd. Wees op uw hoede voor buitenlandse prelaten met bijbehorende secretarissen. Maar laten we eerlijk zijn, tegenover al die concilievaders is het een onrecht. En tegenover zo'n postzegelmannetje is het een oneerlijk gewest. Wie betaalt de schade? De politie heeft de zaak in onderzoek

De orkaan Wilda heeft danig huis gehouden in en om het olympisch dorp in Tokio. Een enorme regenval, gepaard met razende windstoten richtte aanzienlijke schade aan. Hier een beeld van een parkeerterrein in het olympisch dorp, waar weggerukte daken op de auto's terecht kwamen.

HET VATICAANS CONCILIE (slot)

Heeft Paulus het ideaal van paus Johannes laten vallen?

(Van onze conciliemedewerker dr. A. v.d. Weijer)

Het oordeel over de tweede zitting van het Vaticaans concilie loopt nogal uiteen. Over het algemeen heerst een gevoel van teleurstelling dat uitmondt in deze vraag: Wat is er bij alle mooie toespraken en bij alle mooie stemmingen nu eigenlijk bereikt? Toch niet veel meer dan een decreet over de herziening van de liturgie en een overigens vrij ongelukkige, standpuntbepaling met betrekking tot de moderne communicatiemiddelen. Moet dat zo doorgaan? Kan dat zo doorgaan? Is dit de vernieuwing, waarom heel de wereld heeft gevraagd? Laten we op dit punt eens een paar auteurs ondervragen, die van de tweede zitting verslag hebben uitgebracht.

Oordeel van auteurs loopt sterk uiteen

Serafian: ja Novak: neen Kung: neen

Het meest negatief in zijn oordeel is ongetwijfeld Michaël Serafian, die in zijn boek „The pilgrim" (dat binnenkort in Nederlandse vertaling verschijnt bij de Fontein) tot de conclusie komt, dat Paus Paulus VI onder druk van bepaalde curiale kringen het ideaal van Joannes XXIII, het zogenaamde Giovannismus, heeft laten vallen. Dit moge onder andere blijken uit de volgende citaten.

Eerst beschrijft Serafian wat hij onder het door Joannes gepropageerde conciliarisme verstaat. „Het conciliarisme is een nieuw principe, bestaande uit twee elementen, die ieder op zich al veel zouden kunnen bijdragen om de tegenstrijdigheid op te lossen, die wij geconstateerd hebben in de historische structuur van de Roomse Kerk. Deze twee elementen zijn: de collegialiteit en de de-romanisatie van de Roomse Kerk". Deze twee dingen hangen volgens Serafian ten nauwste met elkaar samen. „Hoe men het ook bekijkt, als men het beginsel van het conciliarisme aanvaardt, betekent dit een onmiddellijke bedreiging van het romanisme en in het bijzonder van het romanisme van de twintigste eeuw".

Beschuldiging

Dit conciliarisme werd door het wereldepiscopaat bij de oriënterende stemming van 30 oktober 1963 in overgrote meerderheid als het juiste standpunt aanvaard. Maar Paulus VI heeft — onder druk van curiale kringen — een andere koers gekozen. Ziedaar de zware beschuldiging, die Serafian in zijn boek naar voren brengt. „De keus, waarvoor Paulus zich gesteld zag, was heel concreet te formuleren: aanvaard het conciliarisme of verwerp het". In beide gevallen zou hij voor grote moeilijkheden komen te staan, maar hij koos voor het laatste.

„Toen Paulus eenmaal besloten was, het beginsel van het conciliarisme niet te accepteren, vond hij het toch moeilijk het helemaal op te geven". Hij begon naar tussenoplossingen te zoeken. Onder andere door het college van kardinalen bijeen te roepen en daaraan verslag uit te brengen van zijn reis naar het Heilig Land. Maar dat was niet wat het concilie met „collegialiteit" bedoeld had. De Paus zag dat wel en hij hoopte voor deze moeilijkheid een oplossing te vinden. „Nu hij eenmaal verkozen had te werken met dit orgaan, dat buiten het concilie stond, had hij ook besloten zijn gang te gaan zonder rekening te houden met de autoriteit en het morele prestige van het concilie". Daarmee liet hij het ideaal van papa Giovanni vallen. „Na 23 november bleek uit zijn hele houding, dat hij niet langer steunde op het Giovannisme, doch uitsluitend en alleen op zijn eigen inzichten". Hij had toegegeven aan de machten die hem tegenwerkten en was „in een val gelopen". De joannitische periode in de Kerk was voorbij. Er mochten nog een of twee zittingen van het concilie worden gehouden. Maar Paulus was vast besloten zijn eigen weg te gaan. „Hij bouwt in eenzaamheid aan een nieuwe structuur".

Ziedaar in kort bestek de beschuldiging — want minder kunnen we het echt niet noemen — die Serafian uitspreekt aan het adres van Paulus VI uit. Hij baseert haar op inside-informatie betreffende de machinaties, die tijdens de laatste weken van de tweede zitting achter de schermen hebben plaats gehad, op een analyse van het karakter van Paus Paulus en op hetgeen er sinds 23 november 1963, dag van de fatale keuze, in Rome is voorgevallen. Typerend is wat hij zegt over de rede, waarmee kardinaal Urbani op 3 december het concilie van Trente heeft herdacht. Met deze redevoering werd het doodvonnis van het Giovannisme ondertekend. Dit was geen poging om de inhoud van de oude leer in een moderne vorm te genieten. Dit was precies datgene, wat Joannes XXIII zo uitdrukkelijk niet gewild had. Maar Joannes kon in vrede rusten".

Palestina-reis

De conclusie is duidelijk. Volgens Serafian heeft Paus Paulus VI het concilie eigenlijk al laten vallen. In zijn slottoespraak probeerde hij dit zoveel mogelijk te maskeren door op het psychologisch juiste moment met zijn coup de théatre voor de dag te komen: zijn reis naar Palestina. Dit opzienbarende nieuws was niet het centrale punt van de slottoespraak van de Paus. De opsomming van het werk, dat door het concilie verricht was en dat nog te doen stond, was banaal en nietszeggend. Toen Paulus zijn toehoorders tot het punt gebracht had, waarop spontaan bij hem de vraag rees: „En wat nu?", kondigde hij zonder stemverheffing, als vanzelfsprekend, zijn reis naar Jeruzalem aan. Dit was een goed voorbereid stukje retoriek, uitermate knap geregisseerd wat betreft de emotionele uitwerking, een nauwelijks te overtreffen prestatie. Serafian beschrijft het enthousiasme dat door deze mededeling bij de vaders werd losgeslagen. Toen dit enigszins tot bedaren kwam „was hij (de Paus) erin geslaagd, de ramp, die het concilie getroffen had te verdoezelen".

Ernstige twijfel

Het zijn zeer zware beschuldigingen, die Serafian hier uit. Des te pijnlijker, omdat zijn boek aan Paulus VI is opgedragen „als een onderpand van de toewijding, die de schrijver de belangen van Christus' Kerk en het grote doel, waar aan zijne heiligheid zijn leven gewijd heeft, toedraagt". Kan hij ze waar maken? Wie zijn boek „De pelgrim" leest, komt ongetwijfeld onder de indruk, van het feitenmateriaal dat Serafian verzameld heeft. Ook voelt hij wel, dat hier in brede kring levende angsten en voorgevoelens onder woorden zijn gebracht. Maar het is een andere vraag, of zijn conclusies zal hij toch ernstig moeten twijfelen. Al was het alleen maar, omdat Serafian hierin vrijwel alleen staat. Andere auteurs, die toch zeker niet minder kritisch en niet minder op de hoogte zijn dan hij, hebben geheel andere conclusies getrokken. Nemen we bijvoorbeeld de Amerikaan Michaël Novak, die zijn indrukken van de tweede conciliezitting heeft neergelegd in een boek „The open church". Ook hij komt tot de conclusie, dat deze zitting een teleurstelling is geworden. Geen beslissing inzake de verhouding tussen Kerk en jodendom. Geen uitspraak in de uiterst delicate kwestie van de godsdienstvrijheid. Een aanvankelijk duidelijke stellingname inzake de collegialiteit, die naderhand weer in de mist is komen te hangen. Over de hervorming der curie veel woorden maar geen daden. Over de oprichting van een kroonraad, die samen met de Paus de Kerk zou gaan besturen, een petitie, door honderden bisschoppen ondertekend, maar ook niet meer dan een petitie. Alles bij elkaar een mager resultaat.

Windstilte

Het concilie is volgens Novak aan het einde van de tweede zitting in een windstilte terecht gekomen. Maar de schuld daarvan zoekt hij niet bij de Paus. „Misschien is het wel onerbiedig op te merken, dat de bisschoppen van heel de wereld geen blijk hebben gegeven, het delen in de bestuursmacht samen met de Paus waardig te zijn. Zij vormden geen georganiseerd verband, zij brachten geen echte leider voort. Zij waren nog niet volwassen geworden. Te velen wachtten op anderen, wat die zouden doen. Te weinigen toonden onafhankelijkheid en leiderscapaciteit. Te velen waren bang van wat zij noemden „politiek". En bisschoppen, die in een kerkvergadering a-politiek willen zijn, kunnen zich deze weelde alleen maar veroorloven ten koste van het werk, dat zij moeten doen. Een concilie is een gezamenlijke poging van vele mensen. Deze poging tot een eenheid smeden, mooie gedachten omzetten in regels en wetten, dat vereist politieke vaardigheid. Als de concilievaders de uitspraak van hun geweten niet in wet en regel weten om te zetten dan schieten ze ten opzichte van de Kerk tekort".

Novak somt dan de 3 voornaamste lacunes op, die om aanvulling vragen. Ten eerste moet de mogelijkheid geschapen worden, dat iedere concilievader, mits hij door een bepaald aantal collega's wordt ondersteund, op om het even welk ogenblik een motie kan indienen, waarop het concilie meteen moet reageren. Tweedens moeten de commissies zo onder controle gebracht worden, dat ze zich snel en efficiënt en soepel ten dienste van het concilie stellen, in plaats van de zaken te dwarsbomen, zoals door sommige commissies bij herhaling is gedaan. En ten derde moet de progressieve meerderheid zichzelf organiseren, zodat zij een echt tegenwicht kan gaan vormen voor de samengebalde macht van de Romeinse curie.

Ramen open

Novak denkt er niet aan de Paus persoonlijk voor de teleurstellingen van de tweede zitting aansprakelijk te stellen. Integendeel. „Toen het concilie schijnbaar niet meer verder kon.... toonde Paus Paulus hoe ver de ramen al opengegooid waren. Door naar het oude Jeruzalem te gaan, liet hij een beeld zien van de nieuwe stad, waarin het rooms-katholicisme was veranderd". En elders: „Paus Paulus bracht in Jeruzalem de Katholieke Kerk naar buiten, de wereld in. Er is geen enkele reden, waarom de hele Kerk en de katholieke theologen hem daar niet zouden kunnen volgen. Met de Paus hebben zij alleen maar de drempel over te gaan, moeten zij alleen maar beginnen te leren en beginnen te spreken. Als zij de klank van Christus in hun stem hebben, dan zullen de mensen hen verstaan". Dit is toch een heel andere visie, dan die van Serafian, waarin de reis naar Jeruzalem wordt afgeschilderd als een handige coup de théatre, die voornamelijk ten doel had een verraad aan het concilie te maskeren.

Hans Küng

Laten we tenslotte het woord aan Hans Küng, die eveneens een balans van de resultaten der tweede zitting heeft opgemaakt. „De geest van de tweede zitting is eerder nog beter geweest dan die van de eerste. Wie zou dit betwijfelen na teruggeblikt te hebben op alles wat in deze tweede zitting gezegd en gedaan werd? Het concilie en alles wat in de Katholieke Kerk werkelijkheid is geworden in verband met het concilie, lijkt een onverwacht en onverdiend wonder van de Heilige Geest. En toch zou het onjuist zijn te menen, dat de tweede zitting in dezelfde blijde stemming geëindigd is, als ze begonnen was. Het onbehagen, dat ruim om zich heen heeft gegrepen en waarover ook in de pers veel geschreven is, was gebaseerd op de indruk, dat het contrast tussen de geest van het concilie en de definitieve positieve resultaten te groot is. Men legde hierbij aan de tweede zitting (terecht een andere maatstaf aan dan aan de eerste: eens houdt de tijd op, dat het concilie „zich moet inspelen, eens moet het ook in zijn definitieve resultaten serieus vooruitkomen".

Hij probeert dan aan te geven, wat er zou kunnen worden gedaan om het concilie uit zijn machteloosheid te bevrijden. Een strakkere leiding tijdens de vergaderingen. Een beter reglement van orde. Een opheffen van de discrepantie tussen concilie en commissies. Het eisen van loyaliteit aan de kant der oppositie. Want: „Oppositie mag er zijn en behoort er te zijn. Maar oppositie moet met de juiste middelen strijden: met zakelijke argumenten, constructieve bijdragen tot de discussie en tenslotte vooral met de stembriefjes. Andere dingen (en dan noemt hij een hele lijst van faits et gestes op) zal men niet begrijpen. Oppositie mag en moet geduld worden, obstructie niet".

Ziedaar dan de balans van de tweede zitting, zoals zij door drie deskundigen is opgemaakt. Wanneer wij deze onderling tegen elkaar afwegen, lijkt het standpunt van Serafian ons te licht. Hoogstens kunnen we met de uitgever staande houden, dat hij „onder woorden brengt wat velen vrezen". En daarom dulden, dat zijn stem, ook al klinkt ze nog zo onvoorzichtig, wordt gehoord. Wij zijn nu eenmaal in een tijd terecht gekomen, waarin zelfs het gedrag van een Paus niet meer buiten de kritiek kan worden gehouden.

Het vreemdetalen onderwijs op de lagere scholen

De laatste tijd wordt er veel over en weer geschreven over het vreemdetalenonderwijs. Dit zou niet thuishoren op de lagere school. Het programma is toch al overbelast. Er moet gesnoeid worden. Spaans en Engels moeten naar de Mulo. Maar het leerprogram op de Mulo is zelf al overbelast. Deze tak van onderwijs is veel te belangrijk, om van het leerplan van de lagere school te verdwijnen. De Antilliaanse economie zal m.i. in de toekomst hoofdzakelijk gericht moeten zijn op handel en toerisme. Hiervoor is het noodzakelijk, dat het gros van de bevolking enige kennis heeft van het Engels en het Spaans. Er is toenemende werkeloosheid. De Antilliaanse jeugd zal meer emigratie-minded moeten worden gemaakt. En een emigrant in Zd.-Amerika moet Spaans en Engels beheersen.

Bovendien: het onderwijs in een vreemde taal hoeft toch niet per sé boven het bevattingsvermogen der leerlingen te liggen? In elke klas vindt men leerlingen die geen aanleg hebben voor een vreemde taal. Maar dit geldt ook voor taal, rekenen, tekenen, zingen enz. Ik geloof niet dat we de schuld hier moeten zoeken. Maar het feit blijft: het gaat ons vreemdetalenonderwijs beslist niet voor de wind. Dit is volgens mij niet de schuld van de leerlingen, maar in de eerste plaats van de man voor de klas. Ook de l.o.-opleiding, die hij gehad heeft is niet vrij te pleiten.

Allereerst iets over deze l.o.-opleiding. Tegenwoordig mag iemand op de lagere school pas les geven in Spaans of Engels als hij de l.o.-bevoegdheid bezit. Nu is de waarde van deze opleiding m.i. zeer discutabel. Dit zeg ik uiteraard in het algemeen, zonder iemand in het bijzonder te willen treffen. Daar worden regeltjes geleerd en theorie. Alles is al voorgekauwd en mooi in vakjes ondergebracht. De kandidaat heeft alleen maar te slikken. Hij leert het **hoe**, maar over het waarom wordt er niet gesproken. Dit heeft met **vorming** niets te maken. Als men een taal wil leren aanvoelen, moet men minstens een tijd in het land hebben doorgebracht, waar deze taal gesproken wordt. Dan pas gaat men iets van de taal proeven.

Ook komen specifieke problemen als stilistiek en didaktiek hier niet of nauwelijks ter sprake. Bovendien gaan velen voor een l.o.-akte studeren uit financiële overwegingen. Soms zelfs uit materialistische overwegingen: Men kan moeilijk rond komen dan de l.o.-bevoegdheid. Hierdoor met zijn salaris. De enige uitkomst is dan een financieel op vooruit. Men geeft vaak niets om de taal zelf, maar de verantwoordelijkheid voor het gezin noopt tot de studie. Of de onderwijzer vindt de studie wel leuk, maar hij ambieert geen hogere klas; de ene onderwijzer voelt zich nu eenmaal thuis bij grotere leerlingen, de andere bij kleinere.

En deze man wordt op de peugd losgelaten. Begrijpelijk dat de resultaten zo onbevredigend zijn.

Soms ontpopt hij zich ook tot een goede leerkracht, maar dit bereikt hij dan eerder door eigen enthousiasme en didaktisch vermogen dan door de kennis die hij bij de opleiding vergaard heeft.

INGEZONDEN STUK

Zoals ik reeds zei: de schuld ligt in de eerste plaats bij de man voor de klas zelf! Hoeveel vrije tijd trekt hij uit, naast die voor de noodzakelijke correcties, om zijn lessen **goed** voor te bereiden? Of om z'n didactische inzichten te verfrissen en te vernieuwen? Onderwijsvernieuwing eist veel vrije tijd. Maar deze vernieuwing is ook noodzakelijk. Welke dokter gebruikt nog medicijnen van 10, 15 jaar geleden. En welke architect bouwt nu nog huizen in de stijl van 15 jaar geleden, toen hij begon? Maar de meeste onderwijzers passen sterk verouderde theorieën toe uit hun kweekschooltijd. En ze presteren het om 's nachts met een rustig geweten te gaan slapen ook! En daarom moet het debacle van het vreemdetalenonderwijs algemener zien:

Als symptoom van een ongeïnteresseerde geesteshouding bij heel veel onderwijzers. Idealisme moet hier met de lamp van Diogenes gezocht worden.

Enkele voorbeelden: Hoeveel onderwijzers vinden huisbezoek noodzakelijk? Hoeveel onderwijzers willen iets van hun vrije tijd opofferen aan jeugd- of sociaal werk? Hoevelen nemen de moeite om zich de beginselen van de moderne „doe-school" eigen te maken, of om ze toe te passen? Veel onderwijzers zetten de kinderen „aan het werk" om dan huiswerk na te gaan kijken, of.... het verslag van de wedstrijd Subt-Sithoc in de krant te lezen Er zijn genoeg onderwijzers die nooit gymnastiek- of zangles geven, enz. enz.

Maar waarom zou men zich druk maken ? Er is geen controle. In de meeste scholen is de inspecteur een vreemdeling. En het hoofd? Hij heeft de hoofden van scholen durven de onderwijzers op hun fouten te wijzen? Over het algemeen genomen eist het hoofd van de school te weinig van zijn leerkrachten.

Het Antilliaanse kind is in deze niet alleen het kind van de rekening. De schuld wordt ook nog op zijn tere schoudertjes geschoven. Ik geloof dat hij wel degelijk in staat is een vreemde taal redelijk aan te leren. Als het maar goed gegeven wordt. Als de man voor de klas bezield is. Als hij er echt moeite voor wil doen!

De leerlingen op de Mulo is inderdaad verstandelijk verder. Maar dit is geen argument om het vreemdetalenonderwijs te beperken tot dit schooltype. Immers: het aanleren van bijv. Spaans of Engels mag niet uitsluitend steunen op het aanbrengen van verstandelijke begrippen. Zeker niet in de beginfase. Dit is ouderwets. Men moet automatismen aankweken. De emotionele beleving van de leerstof en de expressie moeten op de lagere school vooropstaan. Deze laatste kreet heeft een baard als Abraham, maar de praktijk die erachter zit moet in zeer veel klassen nog geboren worden.

J. MARCHENA
Herst, 15
Sta. Rosa.

NASCHRIFT REDACTIE: Om misverstand te voorkomen, de inspecteur heeft gesproken over besnoeiing van het programma de lagere school, daarbij vak voor vak de revue latende passeren. Hij is niet voor verzwaring van het programma van het onderwijs, komende na de lagere school. Daar wordt immers telkens opnieuw begonnen met de vreemde talen. Voor de kinderen, die geen vervolgonderwijs genieten, wil hij een aanvullende leergang scheppen, waarin op praktische wijze vreemde talen worden bijgebracht. Zijn bedoeling is dus niet, deze kinderen er op achteruit te doen gaan. Integendeel, hij wil hen helpen zich beter de vorming op de lagere school eigen te maken. Tenslotte heeft de inspecteur van het onderwijs niet gezegd, dat de vreemde talen boven het bevattingsvermogen liggen, doch dat overlading een oorzaak kan zijn voor de moeilijkheden met de vakken op de lagere school in het algemeen. Inzender heeft evenwel een goede bijdrage geleverd om aandacht te trekken voor de ontstane situatie. Belangstelling als door hem opgebracht, kan nuttig werken om tot een betere situatie te geraken.

Veertig auto's bij kettingbotsing

UTRECHT (ANP) — Op de rijksweg Den Haag-Utrecht onder Vleutende Meern heeft zich vanmorgen om ongeveer kwart voor acht een kettingbotsing voorgedaan, daarbij een kleine 40 auto's betrokken waren. Het begon met enkele kleine aanrijdingen waarna in de mist een hele file wagens op elkaar schoof. De materiële schade is zeer groot, maar persoonlijke ongelukken hebben zich niet voorgedaan. Het verkeer over rijksweg 12 in de richting van het verkeersplein Ouder.rijn werd gestagneerd.

Begroting 1965 sluitend

Uitgaven gewone dienst: f. 26.931.569, 5% hoger

ORANJESTAD — Het Bestuurscollege van Aruba heeft gistermiddag aan de leden van de eilandsraad de sluitende begroting voor het dienstjaar 1965 aangeboden. De uitgaven van de gewone dienst worden geraamd op f. 26.931.569, hetgeen met f. 1.454.387 een stijging betekent van ruim 5% in verhouding tot 1964. Ook nu weer zijn het vooral de uitgaven voor sociale zorg f. 2.397.995 en onderwijs f. 8.170.626 welke zijn toegenomen. In de sociale sector wordt de toename geraamd op ruim f. 390.000, voor onderwijs bijna f. 538.000. Dat het Bestuurscollege ondanks deze belangrijk hogere uitgaven niettemin een sluitende begroting kan aanbieden, is vooral mogelijk geworden doordat de middelen sedert het laatste jaar een toenemende opbrengst geven, f. 17.299.000, welke de uitgavenstijging goed volgt. Hoe deze ontwikkeling zich zal voortzetten kan niet worden voorzien, doch het BC meent voor 1965 te mogen rekenen op de ontvangsten, zoals deze in het ontwerp werden geraamd.

Investering uit eigen middelen

Het BC stelt in zijn brief aan de leden van de Eilandsraad, dat weliswaar 1965 het eerste jaar is, waarin ten laste van de gewone dienst geen bijdrage kan worden gerealiseerd ten behoeve van kapitaalswerken, doch dat daar tegenover staat dat het eilandgebied in toenemende mate de vruchten plukt van het door het BC gevolgde systeem van investering uit eigen middelen, in die zin, dat de wegens afschrijving op de aldus verkregen activa vrijkomende middelen voor 1965 voldoende zijn om de voor dat jaar voorgenomen investeringen te financieren.

Waarschuwend woord

Desondanks laat het Bestuurscollege een waarschuwend woord horen. Immers dient er rekening mee te worden gehouden, dat de verbetering van de infrastructuur van het eilandgebied, waartoe het meerjarenplan strekt, vooral in de komende jaren lasten met zich mee kan brengen, welke niet worden opgevangen door de bestaande middelen, indien de opbrengsten daarvan zich op het huidige peil handhaven. Het is zaak de ontwikkeling in deze nauwlettend te volgen, opdat tijdig voorzieningen worden getroffen indien daartoe aanleiding mocht bestaan.

Het BC verwacht, dat nu binnen korte tijd de associatie van de Nederlandse Antillen met de EEG een feit is, een aanvang kan worden gemaakt met de werken die uit het EEG-fonds bekostigd worden. Deze zijn: de bouw van een stationsgebouw op de Beatrixluchthaven, de bouw van een brug over het Spaans Lagoen met de daarop aansluitende wegen en de bouw van een belangrijk aantal scholen.

Hierdoor zal niet alleen blijvend voorzien worden in enkele steeds meer nijpende behoeften, doch zal tevens een tijdelijke vergroting van de werkgelegenheid worden verkregen. Voordat de door de EEG te financieren projecten uitgevoerd worden zullen enkele andere projecten van het Meerjarenplan hun invloed op de arbeidsmarkt doen gelden, t.w. de hotelbouw en de uitbreiding van de waterfabriek. Dit neemt niet weg, dat het BC het raadzaam acht om ƒ 650.000 uit te trekken om de werkverschaffing in de tegenwoordige omvang te kunnen handhaven.

Telefoondienst

Doordat in het Meerjarenplan de voorzieningen zijn opgenomen, welke voor de ontplooiing van het eilandgebied noodzakelijk zijn, is het duidelijk, dat in de begroting in beginsel terzake geen ramingen voorkomen. Anders staat het ten aanzien van werken, waarvoor in het kader van het Meerjarenplan geen financiering wordt verkregen.

Dit is het geval met de zo noodzakelijke uitbreiding van de capaciteit van de telefooncentrales en het telefoonkabelnet. In het ontwerp is een krediet van ƒ 674.700 geraamd voor de bouw van een ruimere centrale te San Nicolas en voor vergroting van de centrale te Oranjestad. Het aantal aansluitingen kan daarmede met 1000 worden verhoogd. Deze investering sluit aan op die, welke ten laste van de begroting 1964 werd geraamd en waarmee een bedrag van ƒ 142.000 is gemoeid t.w. de bouw van een centrale te Santa Cruz.

Het is niet mogelijk deze uitgaven, waarvoor in totaal dus ƒ 817.100 nodig is, uit eigen middelen te financieren. Daar de uitbreidingen evenwel beslist noodzakelijk zijn, niet alleen om aan de vele aanvragen tot aansluiting te voldoen, maar ook en vooral om te bewerkstelligen, dat de Telefoondienst een rendabele bedrijf blijft, acht het BC het verantwoord een lening op te nemen. De aflossing en rente daarvan kunnen door de dienst worden gedragen.

Hoewel het toerisme naar Aruba zich gunstig blijft ontwikkelen doordat vooral de luchthaven geschikt is voor straalvliegtuigen, valt het te betreuren, dat door gebrek aan hotelkamers niet die revenuen uit het vreemdelingenverkeer worden getrokken als wel mogelijk zou zijn. Daarom is het BC verheugd, dat haar voorbeeld wat betreft de Hotelbouw, door particulieren wordt nagevolgd. De acquisitie kan evenwel niet worden ontplooid zolang niet het Sheratonhotel gereed is, waardoor aan de Palmbeach 200 kamers meer beschikbaar komen.

Sociale zorg

Het aantal personen. dat gratis geneeskundige hulp behoeft neemt steeds toe. Mede door stijging van de verpleegkosten bleek het nodig, gelet ook op de uitgaven van 1962 en 1963, diverse kredieten te verhogen: verpleging en verzorging van on- en minvermogenden ƒ 233.800 en geldelijke ondersteuning aan behoeftigen ƒ 210.000.

Onderwijs

Door de stichting van een school voor Lager Technisch Onderwijs in San Nicolas stijgen de uitgaven voor het technisch vakonderwijs voorlopig nog, zowel voor de dag- als voor de avondcursussen. Als verdere uitbouw van het onderwijs aan de LTS te San Nicolas wordt voor 1965 de inrichting geraamd van een werkplaats voor metaalbewerking, tevens is ƒ 47.000 uitgetrokken voor verbetering van de inrichting van beide technische scholen.

Voor het Algemeen Vormende Onderwijs is het nodig het onderwijzerskorps verder uit te breiden met 10 krachten. Tevens dienen in 1965 17 schoollokalen met twee overdekte speelplaatsen personeelsvertrekken enz. te worden gebouwd. Deze nieuwbouw (ƒ 532.900) is niet inbegrepen in het scholenbouwprogramma ten laste van de EEG-fondsen. Voor het Middelbaar Onderwijs **wordt een leraar extra geraamd**, die zal worden belast met de lessen in biologie en scheikunde.

Donderdagochtend is in de Berlijnse muur, nabij grenspost Oberbaumbruecke de doorlaat weer opengesteld voor West-Berlijners, die familieleden in het oostelijke stadsdeel willen bezoeken.

Oduber weg als gedeputeerde

(Vervolg van pag. 1)

voortzetting van mijn gedeputeerdeschap, naar mijn mening gedeeltelijk gebaseerd op uitlatingen van politieke figuren, met wie verschil van mening nog al eens voorkwam, het geen gezien kan worden als gebrek aan vertrouwen in mijn beleid als gedeputeerde, heb ik besloten als gedeputeerde af te treden. En hierdoor de PPA de vrije hand te geven. Dit besluit werd mede om principiele redenen genomen.

Blijft in raad

Wat de overeenkomst met de heer Urbano Maduro betreft over de thans door mij bezette raadszetel. hierover heb ik nog geen beslissing genomen. Over het al of niet aftreden als raadslid zal ik mij verder beraden.

Tot slot brengt de gedeputeerde dank aan allen, die hem gesteund hebben, en begrip getoond voor de moeilijke periode. In het bijzonder de hoofden van dienst, die hem steeds met raad en daad bijstonden, alsmede de ambtenaren, die soms op bijzondere wijze hem steunden. Hij besluit zijn verklaring met op te merken, dat hij zich niet uit het politieke leven zal terugtrekken, daar de geest en idealen van wijlen minister J. E. Yrausquin door iedereen naar eigen draagkracht en begrip moeten worden voortgezet en uitgedragen, tot een nog grotere welvaart en vooruitgang van het eiland, dat wij allen lief hebben.

Nóg verrassend

In politieke kringen op Aruba ziet men met belangstelling de verdere ontwikkeling tegemoet. Ofschoon de laatste tijd het aftreden van de gedeputeerde onderwerp van gesprek was en de heer E. R. Finck afgelopen zaterdag aan de correspondent van de Beurs nog verklaarde, dat de PPA de heer Oduber niet gevraagd heeft af te treden als gedeputeerde doch alleen zijn overeenkomst na te komen, kwam zijn ontslag toch niet als een verrassing. Over het algemeen is men van mening, dat Aruba in gedeputeerde dr Gustavo Oduber een goed gedeputeerde verliest. het actieve politieke leven zal terugtrekken, doet de hoop leven, dat

De verklaring, dat hij zich niet uit zijn eigen partij hem bij de eerst komende raadsvergadering, waarbij over dit ontslag gesproken zal worden, zal plaatsen op de zetel waar hij behoort en zijn eiland het beste kan dienen.

Maduro interesse

De heer Urbano Maduro verklaarde ons gistermorgen desgevraagd naar aanleiding van de geruchten dat hij zijn raadszetel niet meer zou ambieren, doch in aanmerking wenste te komen voor een studieopdracht, dat hier nimmer sprake van geweest is en als geheel onjuist moet worden beschouwt.

ELMAR-directeur vrijdag op Aruba

ORANJESTAD — De directeur van de ELMAR ir F. D. Looman wordt vrijdag op Aruba terugverwacht. Zijn waarnemer, ir W. N. Hoekstra, voorheen werkzaam was in Paramaribo, vertrekt op 10 oktober naar Curacao, waar hij werd benoemd bedrijfsingenieur van de OGEM.

Bestuur stichting kath. militair tehuis

SAN NICOLAS — Het bestuur van de stichting katholieke militair tehuis werd als volgt samengesteld: voorzitter mr H. J. Schrage, secretaris D. Mijnders, penningmeester J. van Aart, leden J. v.d. Locht en L. Moore. Directeur van het tehuis is vlootaalmoezenier Ph. Delnoy, terwijl mevrouw Welage beheerster van het tehuis is.

C.U. Sta. Theresita komen morgen bijeen

SAN NICOLAS — Morgenavond wordt in de Ceciliaclub te San Nicolas een bijeenkomst gehouden voor de leden van de Credit Union Santa Theresita. De heer C. de Cuba zal spreken over „Schoolbus safety" waarna een veiligheidsfilm wordt vertoond. Met de leden zal gesproken worden over de viering van de Internationale CU-dag op 5 oktober.

UITBREIDING BASI RUTI

Schetsontwerp van architect geweigerd

Terras, pier en dansvloer

(Van de redactie Aruba)

ORANJESTAD — Door de Nederlandse architect G. Hazenberg BNA, die zich sinds korte tijd op Curacao heeft gevestigd en voordien als architect in Indonesië werkzaam was, werd een schetsontwerp gemaakt voor de uitbreiding van het Basi Ruti Hotel. Zoals bekend heeft de eigenaresse van Basi Ruti, de Aruba Resort Maatschappij, enige tijd geleden aangekondigd uitbreidingsplannen te hebben. De bekende Amerikaanse zanger H. Bellafonte zou eveneens in deze uitbreiding financiële interesse hebben.

De schets van de heer Hazenberg voorziet niet alleen in de bouw van een aantal kamers, die rond de huidige barbecue-ground gebouwd kunnen worden, maar heeft als bijzondere attractie een pier, die in zee wordt gebouwd. Aan het einde van deze pier werd een restaurant geprojecteerd, met een grote dansvloer en een groot terras. dat plaats biedt aan ruim 250 personen. Onder deze pier kan een zeeaquarium worden aangelegd.

Nader vernemen wij, dat de Aruba Resort Maatschappij deze schetsplannen geweigerd heeft. Hierdoor zou o.m. verschil van mening zijn ontstaan tussen deze maatschappij en de architect over het betalen van het architectenloon voor deze schetsplannen.

ARUBA Agenda

Kantoor Amigoe: Havenstraat 7 tel. 1233.

BIOSCOPEN — Oranjestad: De Veer **8.30: Assassinos - 18 jaar; Rialto 8.00** Si yo fuera Millonario - 18 jaar; Santa Cruz: Aurora 8.00: A story of David - Alle leeftijden; San Nicolas: Principal 8.00: Wives and Lovers - 18 jaar; Savaneta 8.00: Inspecteur „Gorilla" slaat er op los - 18 jaar.

Wit Gele Kruis - Oranjestad: Zr. Ewalda; Paradera: Zr. Filicitas ;San Nicolaas: Zr. Perpetua; San Pedro Hospitaal tel. 2200.

Botica's - Oranjestad: Botica Del Pueblo tel. 1253; San Nicolas: Botica San Lucas tel. 5119.

Bevordering toerisme: f. 279.000

(Van de redactie Aruba)

ORANJESTAD — Ter bevordering van het toerisme voor 1965 wordt in de begroting een bedrag van f. 279.000 geraamd. Hiervan is f. 140.000 voor de firma Hank Meijer Associates, die de public relations van Aruba in de Verenigde Staten behartigt.

Voorts f. 30.000 voor de vertegenwoordiging in Puerto Rico. De opening van een eigen Arubaanse kantoor in San Juan eiste een verhoging van f. 10.000.

Verder f. 50.000 voor reclame campagnes en f. 10.000 voor deelname aan conferenties. De verhoging van laatstgenoemd krediet geschiedde om te trachten meer conferenties op Aruba te houden. F. 7.200 werd uitgetrokken voor het CTA lidmaatschap en f. 14.000 voor drukkosten van folders. Doordat de vraag naar Aruba-folders zo groot is, is een 1965 een herdruk noodzakelijk.

Inzameling voor priesteropleiding

ORANJESTAD — Ook dit jaar is op het De la Salle en Dominicuscollege een actie begonnen om de priesteropleiding van Palu Ray in India te bekostigen. Hiervoor moet ten minste f. 270 bijeen worden gebracht. Vorig jaar bracht men f. 381,03 bijeen. Het geld dat overbleef, werd door de rector van het seminarie pater R. Rossignol, met toestemming van de gevers gebruikt voor het maken van een granieten altaar. twee glas-inloodramen en een altaarkruis en zes kandelaren. In het altaar werden de namen van het De la Salle- en Dominicuscollege gebeiteld.

OP BEGROTING 1965:

Onderhoud, aanleg van wegen: 4 ton

(Van de redactie Aruba)

ORANJESTAD — In de begroting voor 1965 werd voor onderhoud van wegen, evenals in 1964, een bedrag van f. 420.000 geraamd, waarvan f. 120.000 voor het onderhoud van asfaltwegen, 100.000 voor het onderhoud van oliewegen en 200.000 voor het onderhoud van zandwegen en bermen. Voor bijkomende werken en verkeersverbeteringen is f. 30.000 geraamd en voor het onderhoud van riolen, duikers e. d. f. 50.000. Voor de straatverlichting werd f. 160.000 geraamd.

Bij de kapitaaldi st wordt f. 700.000 geraamd voor de aanleg van wegen en riolen. In Oranjestad worden hiervan aangelegd; de Venezuelastr. gedeelte tussen de Emmastraat en de Driemasterstraat f. 41.800; Weststraat, gedeelte tussen de Venezuelastraat en de Socotorolaan f. 37.500. In San Nicolas f. 40.000 voor Rooi Congo en f. 51.570 voor de Wilhelm de Zwijgerstraat (3de termijn).

Buiten wegen

Wat de buitenwegen betreft wordt f. 325.750 geraamd voor de hoofdweg Oranjestad — San Nicolaas, gedeelte tussen de rotonde in Oranjestad en de Fergusonstraat, inclusief kunstwerken; f. 140.000 voor de Palmbeach naar Noord. Verder f. 16.000 voor de aanleg van wegen in verband met de scholenbouw, f. 42.200 voor de riolering te Monplaisir en f. 5000 voor de riolering te Tankfarm.

„Gemengd" schoolblad

ORANJESTAD — Het schoolblad „Bao di Kwihi" dat vorig jaar voor de eerste maal door de leerlingen van het De la Salle college werd uitgegeven, is ook dit schooljaar weer verschenen.

Het blad wordt nu uitgegeven in samenwerking met de leerlingen van het Maria college. De redactie bestaat uit de dames E. Burke, A. Arends, O. Buckley en S. Pourrier en de heren R. Piternella, E. Lasten, M. Oduber en E. Herde.

Beursberichten

AMSTERDAM (ANP) — Gebrek aan stimulansen en orders had tot gevolg dat de internationale waarden vandaag nauwelijks prijshoudend waren. De leidende cultures brokkelden verder af, scheepvaartwaarden rond het voorgaande slotniveau en de staatsfondsen verdeeld.

NEW YORK (RTR) — De New Yorkse effectenbeurs werd gisteren beheerst door consoliderende krachten. De noteringen bleven bij hun schommelingen meest binnen de grenzen van fractionele veranderingen. De berichten over het bedrijfsleven waren van enigszins gemengde aard. Eenerzijds werd de afloop afgewacht van de onderhandelingen over een collectief contract dat een einde aan de staking bij de General Motors zal kunnen maken. Anderzijds merkten sommige kringen in Wall Street op, dat de gedachte aan inflatie bij de beleggers zeer sterk is. Deze kringen menen dan ook, dat dit van voldoende invloed zal kunnen zijn om er mede toe bij te dragen, dat de opwaartse druk op de aandelenkoersen in de naaste toekomst zal voortduren. Het aantal verhandelde fondsen bedroeg 1355, waarvan 558 hoger, 516 lager en 281 onveranderd. De aandelenomzet beliep 4.810.000 stuks; de obligatieomzet 8.370.000 dollar.

BEURS VAN AMSTERDAM

				VD Grinten ..	1029 1/2
Ned 4¼ '59 ..	94	Scheveningen	261	Indola	453
Ned. 3 '47	83 7/8	KNSM	141 7/8	Thom Dr	685
BNG 4½	94	V. Ommeren ..	241	Interunie	207.00
BNG 5¼	101	Scheepv.	130 5/8	V. Swaay	323
N. Ant. 4½ '59	95 1/2	Robeco	235	De Vries	147 1/2
N. Ant. '60 5 .	92 1/2	HBU	244 3/4	Berkel Pat ..	218 3/4
NHM	302	Ngombezi	210 1/2	Fokker	—
Adam Rub ..	109	Brocades	839 1/2	N Ant '62 4½	92 1/8
HVA	143	Cur. HM	183	Scholten Fox	740
AKU	475 1/2	Excelsior	227 1/2	Goldmines ..	505.00
Bergh	258 1/2	Heineken	474	Bredero Bouw	700 1/4
Calve	993 3/4	Papier	290	Udenhout	204
Gelder	138	Ketjen	903 1/2	Elmar	151 1/4
Hoogovens ..	613 1/2	Overzeegas ..	381	Nat. Ned.	785
Mueller	279	Rott. Droogd.	272	**ANP Indices**	585.5
Philips	160.40	Stokvis	200	Intern. Conc.	
Unilever	147.50	VMF	187	Industrie	348.3
Wilton	194 1/2	Zwanenberg ...	984 1/2	Scheep	139.6
Billiton	439	Ant. Brouw ..	—	Banken	230.1
Kon. Olie	160.20	Ant. Verf	93 1/2	Handel	164.4
KLM	66.80	Nefo	111.00	Algemeen	409.7

BEURS VAN NEW YORK

				Philips	53 3/4
Al Co	66 1/8	Dupont	269	Rep. Steel	45 7/8
Amerade	83 1/4	Western	43 1/2	Reynolds	44 1/2
Am T and T ...	68 5/8	Ford	57 1/2	Royal Dutch ..	46 1/8
Anaconda	52 3/8	Gen. Elec.	89 1/2	Sears Robuck	124 1/2
Bethlehem	41 1/2	Gen. Motors ...	100	Shell Oil	51
Boeing	65	IBM	435 1/4	Sperry Rand	14 5/8
Brit Am Oil ..	33 1/2	Int. Nickel ..	84 3/8	Stand Cal	64 5/8
Can Pac.	51	Jones	85 1/4	Stand NJ	88 3/8
Cat Pil	36	KLM	18 3/8	Tex Instr. ..	81 3/4
Chrysler	62 3/4	Monsanto	85 7/8	20th Cen. Fox	28 3/4
Col Gas	29 1/4	Nat Cash	79	US Steel	62 1/8
Consol. El. Ind.	37 1/8	NY Cen.	46 3/8	Westingh.	39 7/8
Douglas	30	**Olin Math** ..	43 3/4	**DOW Jones** ..	875.46

Subsidies en toelagen voor verenigingen en instellingen

(Van de redactie Aruba)

ORANJESTAD — Ook de begroting voor het dienstjaar 1965 **vermeldt** subsidies en toelagen aan vereniging en instellingen.

De uitgaven zijn als volgt beraamd: de stichting Wit Gele Kruis f. 20.000; stichting bestrijding alcoholmisbruik f. 7000; f. 500 per maand aan het San Pedro Hospitaal voor het verlenen van eerste hulp bij ongelukken aan de bevolking; f. 750 tegemoetkoming voor opsporingsacties naar vermiste vissersbootjes door de Aruba Flying Club; f. 215.000 voor verzorging van kinderen in tehuizen op Aruba en Curacao; f. 78.000 voor de verzorging van ouden van dagen; f. 35.000 voor de verzorging van gebrekkige kinderen in het mgr. P. I. Verrietinstituut op Curacao.

Ook voor 1965 ontvangt de Aruba Sport Unie f. 100.000; f. 20.000 werd uitgetrokken voor volksfeesten, waarvan f. 2500 voor de viering van Koninkrijksdag; f. 1800 voor de stichting Culturele vorming in schoolverband; f. 10.000 voor de jeugdcentrale La Salle; f. 480 voor de Community Brassband; f. 7500 voor de Arubaanse Muziekschool en f. 24.000 voor de stichting Schouwburg Aruba, mede ter aflossing van de in 1963 van het eilandgebied verkregen lening van f. 80.000.

De stichting Cultureel Centrum ontvangt f. 3760, waarvan f. 480 voor het Arubaans symphonie-orkest, f. 480 voor de koren Bel Canto en Vivons en Chantant en f. 2800 als max. garantie van 30% in het inkomen van een door de Sticusa uit te zenden ballet-lerares ten behoeve van de ritmische dans en de balletschool.

Voor de kerstbonus werd evenals in 1964 een bedrag van f. 38.000 geraamd.

Vliegongevallen

Aan de afdeling Aruba van het Rode Kruis werd tot en met 1964 een jaarlijkse subsidie van f. 500 gegeven voor eventuele hulp bij vliegongevallen. Voorgesteld wordt deze bijdragen met ingang van 1965 te doen vervallen en slechts toe te kennen indien het Rode Kruis daadwerkelijk moet optreden.

Waterlevering WEB f3.706.800 geraamd

(Van de redactie Aruba)

BALASHI — Uit de aan de eilandsraadsleden aangeboden begroting van het Water- en Energiebedrijf voor het dienstjaar 1965 blijkt, dat op grond van de uitkomsten van 1963 de opbrengst van de waterlevering voor 1965 op f. 3.706.800 (45% van de inkomsten) wordt geraamd, hetgeen rond f. 237.000 hoger is dan de raming over 1964, met f. 3.471.800, zijnde 40.85% van de inkomsten van de WEB.

De opbrengst van de elektriciteitslevering over 1965 wordt echter f. 610.000 lager geraamd, zijnde f. 4.321.840 (52.62%) tegen f. 4.931.640 in 1964, hetgeen het gevolg is van de tot nu toe beneden de verwachting blijvende afname van elektriciteit door de Lago. Door de lager geraamde elektriciteitsafname van Lago wordt het stookolieverbruik ten opzichte van 1964 f. 800.000 lager, op f. 1.700.000 geraamd.

In verband met de toenemende omvang der werkzaamheden in de fabriek, ondermeer voortvloeiende uit de uitbreiding der centrale wordt voor 1965 het aantal arbeiders 23 man hoger geraamd en op 164 gebracht.

De inkomsten en uitgaven van dit bedrijf bedragen f. 8.265.720. Bij de uitgaven zijn de hoogste uitgaven voor bedrijfs- en distributiekosten f. 3.058.410 (37% van de uitgaven), f. 3.490.300 (42.25%) voor rente en afschrijvingskosten en f. 1.392.450 (16.48%) voor personeelskosten.

Selectie van voetballers

(Van een onzer verslaggevers)

WILLEMSTAD. — Voor de bondstraining, bedoeld ter voorbereiding op de wereld- en Centraalamerikaanse kampioenschappen, zijn de navolgende voetballers geselecteerd:

Francisco Bernadina, Elcio Martina, Wilfred Constancia, Hubert Martina, Frank Victoria en Erno Jansen (allen Jong Colombia); Frits Meursing, Agusto Beltrand, Ronald Pinedo, José Bibiana en Virgilio Sillé (allen Sithoc); Edgar Meulens, Franklyn Flocker en Ruben Brandborg (allen Jong Holland); Ciro Basilio (Vesta); Amador Balentien (SUBT); José Bodak, Ronald Gosepa, Edwin Loran en Ofilio Martina (allen Scherpenheuvel); Stanley de Lannoy (Veendam); Romualdo „Shonma" Gomez (Fleur de Marie).

Voor de wereldkampioenschappen moet eerst gespeeld worden tegen Trinidad; voor de Centraalamerikaanse kampioenschappen tegen Jamaica. Hierna volgen resp. Suriname en Cuba.

Bokswedstrijden in Rifstadion

(Van een onzer verslaggevers)

WILLEMSTAD. — Op 1 oktober vinden in het Rifstadion bokswedstrijden plaats. Om het lichtgewichtkampioen van Curaçao komen tegen elkaar uit in een gevecht over 12 ronden: Arabier Fighting Nen en Floyd Patterson Jr. Jack Dempsey vecht acht ronden tegen Sugar Ray Robert en Vicente Piña bokst zes ronden tegen Kid Ambrosio. Voorts worden er drie vier-ronders gebokst: Sonny Liston tegen Henry Willis, Carmen Basilio tegen Frenk Martina en Oliver Thomas tegen Paluca Joe. De avond is door de heer Angel Job georganiseerd.

Anton Geesink draagt vlag

TOKIO (ANP) — Judoka Anton Geesink is door chef d'équipe Simon de Wit aangewezen als de man, die op 10 oktober tijdens de openingsceremonie aan het hoofd van de Nederlandse afvaardiging de nationale driekleur het stadion zal binnendragen. Uiteraard was de wereldkampioen zeer verheugd met deze eervolle opdracht. De Utrchter, die zich maandag overigens niet geheel fit voelde, vertelde dat hij er eerlijk gezegd een beetje op gerekend had het rood-wit-blauw te mogen dragen. „Na aankomst in Tokio heb ik er al voor geoefend", aldus Geesink.

Aangezien Geesink met zijn sterke body bepaald geen oefening nodig heeft om een vlag op de normale wijze te dragen, zou men uit de „training" op kunnen maken, dat hij wellicht in navolging van de Russische vlaggendrager van 1960 de vlag in een hand met gestrekte arm de Olympische sintelbaan rond wil voeren. Hetgeen natuurlijk een spectaculaire stunt zou zijn.

E.B.U. ontnam Cooper zijn Europese titel

ROME (ANP) — De Europese Boksunie heeft Henry Cooper (GB) de Europese kampioen in het zwaargewicht zijn titel ontnomen. Pierro Pini, de secretaris van de EBU, heeft dit besluit zondagavond in Rome bekendgemaakt. Cooper had zijn titels 5 september in Berlijn moeten verdedigen tegen de Duitser karl Mildenberger. Drie dagen voor het gevecht blesseerde de Brit tijdens de training echter een hand waardoor de wedstrijd moest worden uitgesteld. Bij een medisch onderzoek bleek dat de blessure niet van ernstige aard was en de EBU gaf Cooper daarop opdracht zijn titel voor 17 oktober te verdedigen. Zou hij dat niet doen dan werd hem de titel ontnomen. Cooper heeft de EBU inmiddels meegedeeld dat hij niet in staat is tegen Mildenberger uit te komen. De EBU verklaarde hem daarop van de titel vervallen. Mildenberger en de Italiaan Sante Amonti moeten nu voor 18 oktober in een titelgevecht uitkomen.

Scherpenheuvel bestormd door op winst belust Vesta

Keeper Jacobus speelt enorm; niet gepasseerd

(Van een onzer verslaggevers)

WILLEMSTAD — De heldenrollen in het voetbalstuk dat gisteravond in het Rifstadion tussen Vesta en Scherpenheuvel werd opgevoerd, zijn zonder twijfel vervuld door doelman Jacobus, spil Catato Schoop en linksback Ciro Basilio van Vesta. Zo spectaculair heeft de Vesta-doelman zijn taak verricht, dat hij volgens de talrijke toeschouwers — ook volgens ons — zijn beste wedstrijd gespeeld heeft. Met een andere keeper zou Vesta dik van Scherpenheuvel hebben verloren, met een andere spil als Schoop en een linksback als Basilio zou de eindstand zo goed als zeker in het voordeel van de „heuvelbewoners" geweest zijn. Bekeken uit tactisch oogpunt hebben twee spelers op het modderige veld deze belangrijke ontmoeting grotendeels beïnvloed: linksbuiten Johan Gumbs van Scherpenheuvel en schakelspeler Chas Leito van Vesta.

Geschenk Vesta *—voor nieuw huis—* drie tegen nul

Vesta won deze ontmoeting verdiend met 3-0 omdat de ploeg bij haar sporadische aanvallen steevast kon rekenen op de aanwezigheid van Leito in de voorhoede, hetgeen de offensieve kracht duidelijk ten goede kwam. In de Scherpenheuvelploeg daarentegen opereerde Gumbs constant achter de aanvalslinie en gebeurde het dat hij ten aanval trok, dan was het meestal alleen, zodat de trapvaste Vesta-verdediging de charge kon stuiten.

Te doorzichtig

Indien de „boys" van trainer Wilhelm Canword het vermogen hadden gehad het technisch overwicht tot uitdrukking te brengen, dan had er bepaald meer dan een nulletje achter hun naam gestaan. De „rood-groenen" konden nog zo veel borduren — het ging soms heel snel — maar ze deden het zo doorzichtig dat er altijd een Vesta-speler stond, die in staat was de draad te breken.

Op Edwin Loran en Ofilio Martina na, heeft de voorhoede van Scherpenheuvel voldaan. De rest draafde maar mee zonder een schot van waarde te lossen. En doordat Loran en Martina steeds geschaduwd werden, moest Scherpenheuvel het loodje leggen. De leiding van arbiter Huub Riethoff — bijgestaan door Rudolphina en Dalnoot — was beheerst.

Toen zondag in het Olympisch Stadion in Amsterdam de voetbalwedstrijd D.W.S. — Feijenoord (2-1) werd gespeeld was de bewaking voor het eerst sinds de Turkse furie van 16 september versterkt met politiemannen met honden. Foto: een van de bewakingsteams op post voor de tjokrolle tribunes.

Gewijzigd Vesta

Vesta verscheen deze avond met een gewijzigd team. Op links had Simon Rozal de plaats van Chechi Da Costa Gomez, die toch enkele minuten voor de rust inviel, ingenomen. De rechtsbuitenplaats werd niet door Inees maar door Henriquez bezet. De voor één wedstrijd geschorste Erwin Duggan deed weer mee en Ciro Florentino, die wegens een knie-operatie ruim 8 maanden op non-actief was gesteld, maakte zijn comeback.

Vriendschap-Eendracht-Sterke-Tegen-Alles verscheen deze avond „stormrijp' op het veld. Al na drie minuten kreeg linksbuiten Rozal een uitgelezen kans na een goede pass van Duggan. Vesta's linksbuiten treuzelde met zijn schot. Rechtsback Meulens kwam in volle vaart opzetten. Rozal probeerde het toch, doch het schot dat van zijn voet vertrok was te gehaast en ging naast het doel.

Gave combinatie

Direct daarna lieten Loran, Ofilio Martina, Nello Martina en Kerkeboom een combinatie-staaltje zien. Een gave pass — tussendoor van Ofilio — werd naar Gumbs gelanceerd doch op het moment dat de linksbuiten van de „groen-rode" formatie wilde schieten, kwam linksback Basilio in actie. Met een knal [illegible] hij de bal naar het midden. Vesta dreigde in deze periode van het veld geveegd te worden door de nimmer minder wordende stroom aanvallen van de „heuvelbewoners". De combinaties waren vaak voortreffelijk, doch de afwerking was een zwak punt. Al betekende dit niet dat doelman Jacobus een rustige avond had. Integendeel: de goalie van Santa Maria moest soms heel lastige karweitjes opknappen, maar hij deed dit uitnemend en gaf zijn achterspelers ook de rust, die een verdediging broodnodig heeft.

Uit corner 1—0

Vrij onverwacht, nadat Scherpenheuvel steeds op de helft van Vesta te vinden was, werd de openingstreffer in het voordeel van de „boys" van voorzitter Jossy Mathilda geboren. In de twaalfde minuut vergaarde Vesta de eerste corner— de tegenpartij had er reeds twee op haar naam gebracht — die voor Scherpenheuvel fataal bleek. Rufo Abath bracht het leer scherp voor de doelmond, waar de bal door de spelers van Scherpenheuvel gemist werd. In vrije positie kreeg Sylvio Henriquez de bal voor zijn schoenen en keihard joeg hij het leer tegen de touwen: 1-0.

Het was op de tribunes even muisstil, want niemand had een doelpunt verwacht. Doch toen de Vesta-aanhang de spelers juichend naar de middencirkel zag terugkeren, brak een orkaan los.

Jacobus schittert

Bij de tegenaanval van Scherpenheuvel was het bijna raak bij een solo-doorbraak van Ofilio Martina. Hard en zuiver schoot hij de bal tussen de palen, doch doelman Jacobus' ster schitterde deze avond: hij hield de bal klemvast. In de 20ste minuut schoot Loran, via een vrije trap tussen het traditionele muurtje van spelers heen, doch op de lijn staande bracht Chas Leito, die samen met zijn keeper in het doel stond opgesteld redding in de situatie. De kansen van Scherpenheuvel bleven zich ophopen. Keiharde schoten van Loran en Ofilio Martina werden door Jacobus om zeep gebracht.

De rust ging in met een 1-0 voorsprong voor Vesta en een 2-2 cornerverhouding.

Vesta in verdediging

Tijdens de rust had Vesta de opdracht gekregen na de hervatting het accent te leggen op de verdediging. Het was een riskante onderneming, want Scherpenheuvel kreeg alle gelegenheid over te gaan tot het offensief. Doch tijdens de periode bestond de mogelijkheid dat de „rood-groene" formatie Vesta zou vloeren. Verbeten zocht Scherpenheuvel, zonder enige franje, de weg naar het doel. Op het doel Loran en Ofilio Martina op het doel gemikt en geschoten. Doch als een rots in de branding stond doelman Jacobus op zijn post. Rechtshalf Bito, spil Schoop en linksback Basilio moesten vaak in actie komen.

In de negentiende minuut ging keeper Jacobus even k.o. op een fel schot van Edwin Loran. Deze kogel vuurde Edwin direct af, na een voorzet van Nello Martina. Jacobus stond precies in de baan van de bal en kreeg deze vol tegen de maag. Nadat hij door de Rode-Kruis-helpers op de been geholpen was, nam hij weer plaats tussen de palen. Twee minuten later kogelde Loran tegen de deklat. Hoekschop na hoekschop werd vergaard.

Henriquez: 2—0

Het bijna onwaarschijnlijke gebeurde in de 22ste minuut. Vesta, na de pauze sporadisch op de speelhelft van Scherpenheuvel, bracht de stand op 2-0.

Spil Hoek, die een terugspeelbal van Carlos Martina naar het midden wilde knallen, miste het leer. Rechtsbuiten Henriquez nam zijn kans waar, onderschepte het leer en in volle vaart ging hij er van door. Ofschoon hij getackeld werd door Hoek — die zijn fout wilde herstellen — kreeg Vesta's rechtsbuiten voldoende gelegenheid te schieten. Hard en zuiver joeg hij de bal tegen de touwen: 2-0.

Pret eraf

Voor Scherpenheuvel leek toen de pret eraf te zijn. Hoewel de ploeg verscheidene malen ten aanval trok, was de lust om te winnen vervlogen. Te zeer en te snel was Scherpenheuvel overtuigd dat door de pech, die de ploeg had, geen winst te behalen was. Gumbs zocht het in zijn bekende individuele spel en ofschoon linkshalf Meulens later in de voorhoede de bakens trachtte te verzetten, mocht het niet meer baten. De betonnen defensie van Vesta gaf geen krimp.

Duggan: derde

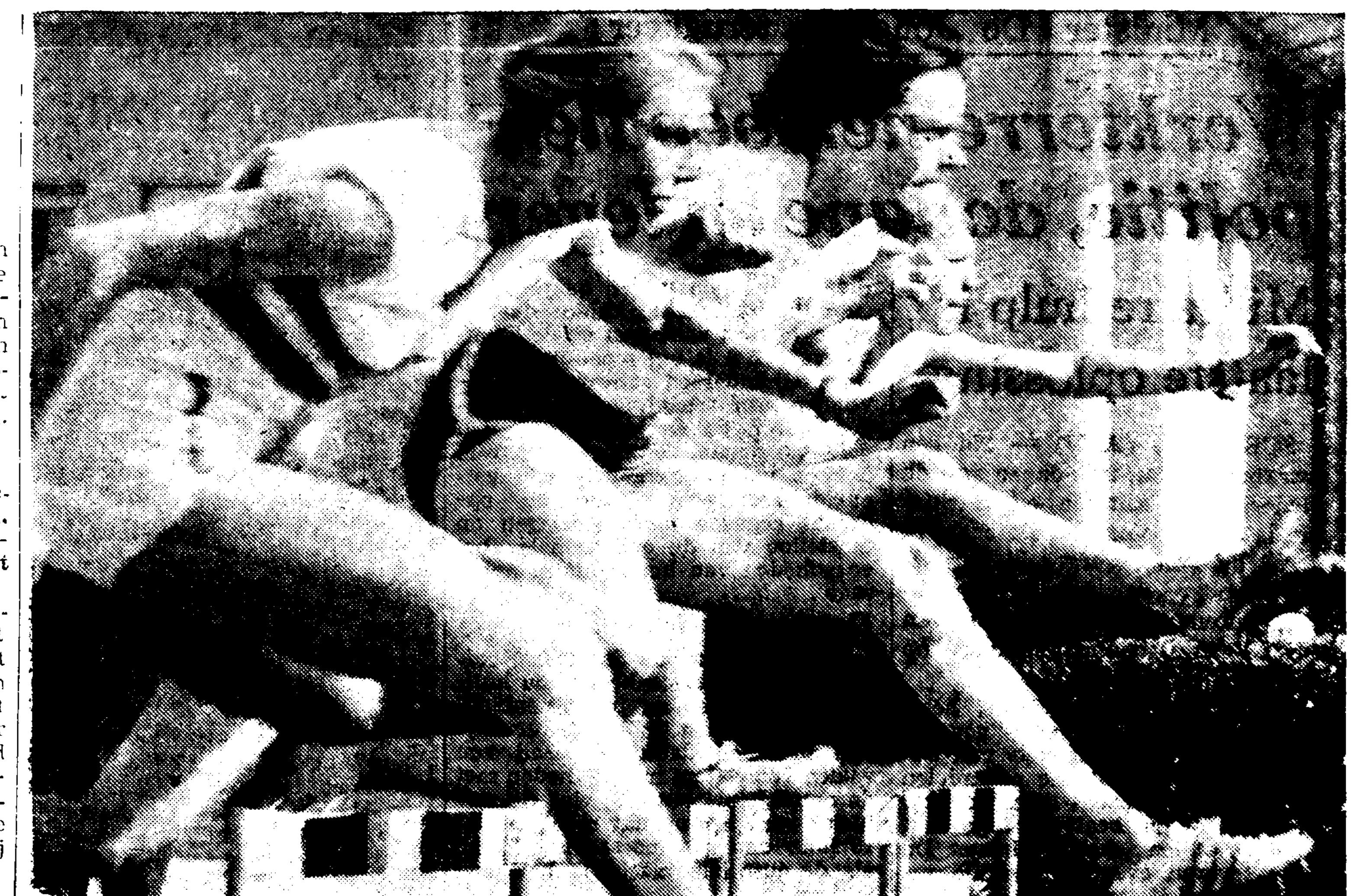
Twaalf minuten voor het einde schoot Erwin Duggan beheerst nummer drie voor Vesta tegen de touwen. Een voorzet van Leito werd met een klimmend diagonaal schot afgerond: 3-0.

Veel was er niet meer te beleven, ofschoon Scherpenheuvel nog enkele corners vergaarde: twaalf in totaal, tegen twee door Vesta. Vesta-bestuurslid Erique Baromeo zei na afloop: „De overwinning is ons cadeau voor het onlangs opgerichte clubhuis".

Woensdagavond zal het zeker gaan spannen in het Rif, wanneer Jong Holland en Jong Colombia de degens zullen kruisen.

Bokser (Arg.) overleden

BUENOS AIRES (ANP) — De Argentijnse bokser Adrian Servin, die vorige week woensdag in een door de televisie uitgezonden partij tegen Enrique Jana te Buenos Aires in de pauze voor de laatste ronde plotseling bewusteloos van zijn stoel viel en daarop in een ziekenhuis een hersenoperatie van drie en een half uur onderging, is maandag overleden zonder bij kennis te zijn gekomen. De 29-jarige Servin laat een vrouw en 3 kinderen achter.

In het sportpark Vijfsluizen in Vlaardingen is Ellen Joacim Ort zondag Nederlands kampioene vijfkamp geworden. Tweede werd Corrie Bakker, die voor het eerst op de vijfkamp uitkwam en derde Liberta Lansink. De puntenaanvallen waren resp. 4469, 4381 en 3137. Foto: Ellen Ort (midden) in actie op de 80 meter horden. Op de voorgrond Liberta Lansink en op de achtergrond M. Thomas.

Baseball roundup

NEW YORK (RTR) — Door hun zesde achtereenvolgende overwinning klommen de St Louis Cardinals op naar de tweede plaats in de National League en verdrongen de Philadelphia Phillies naar de derde plaats. De Cardinals, die de Phillies met 5-1 versloegen in de eerste partij van een reeks van drie wedstrijden, staan één partij achter op de koplopers, de Cincinnati Reds. De Phillies hebben een achterstand van anderhalve partij.

De enige andere wedstrijd in de National League ging tussen de Los Angeles Dodgers en de Chicago Cubs. De Dodgers wonnen met 2-1. In de American League werd gisteren niet gespeeld.

Het was de achtste achtereenvolgende nederlaag van de Phillies. Door hun inzinking lopen zij nu groot risico te worden uitgeschakeld in de wedren naar de top, terwijl ze een week geleden nog een voorsprong hadden van 6½ partij. De Phillies moeten nog vier wedstrijden spelen, terwijl de Cardinals en de Reds elk vijf partijen voor de boeg hebben. Het seizoen eindigt zondag.

Stuyvesant winnaar van JSC basketballtoernooi

E. v.d. Hoeven aan top met 39 baskets

(Van een onzer verslaggevers)

WILLEMSTAD — Met overtuigende cijfers (55-33) wist het Stuyvesant College gisteravond op de NABLO-banen te Mundo Nobo beslag te leggen op de eerste prijs in het korte basketbaltoernooi van de J.S.C. ter gelegenheid van het zilveren jubileum van de Jeugd Sportcentrale Curacao. In de finale won het van het Radulphus College. Tevoren had het Radulphus College met 46-24 gewonnen van de Laufferschool.

In de wedstrijd Radulphus-Laufferschool bleek duidelijk het overwicht van de Radulphusjeugd. Men bouwde zelfs een voorsprong op van 23-2, maar voor de rust wist de Laufferschool in te lopen tot 23-8. Doordat de Laufferschool zich niet snel in de verdediging terugtrok gaf het daarmee het Radulphus College vele kansen tot doorbreken. Topscorer bij Radulphus was E. van der Hoeven met 39 treffers, bij de Laufferschool P. Landburg met 8 baskets. Het Stuyvesant College won bij default wegens het niet verschijnen van het Zwijssen College, en kwam daardoor in de finale tegen Radulphus. Eerder in dit jaar werd dit een prachtige en spannende wedstrijd. Ditmaal zag Radulphus geen kans revanche te nemen en speelde de reeds gespeelde wedstrijd kennelijk parten. Met groot gemak bouwden de spelers van het Stuyvesant College hun aanvallen op en zonder veel moeite wist men te scoren. Bij Radulphus ging het heel wat moeilijker. In de eerste minuten ging de strijd gelijk op. Na tien minuten was de stand 10-6 voor Stuyvesant, dat daarna uitliep tot 23-8. Met 23-10 ging de rust in. Na de hervatting herleefde Radulphus een ogenblik en liep in tot 23-14. Daarna was het gedaan en beheerste Stuyvesant de wedstrijd. Uiteindelijk werd het 55-33, tot groot genoegen van de supporters van Stuyvesant. Topscorer voor het Stuyvesant College was R. Isenia met 26 baskets en bij Radulphus weer E. van der Hoeven met 20 treffers. Beide spelers komen uit in S.V. Janwe. Als scheidsrechters traden op de heren E. Kranenburg, G. Capello en O. Curiel. Woensdag worden de sportwedstrijden ter gelegenheid van het zilveren feest van de J.S.C. voortgezet met een volleybaltoernooi op Asiento.

Schermcompetitie voor equipes

(Van een onzer verslaggevers)

WILLEMSTAD — Vrijdagavond om acht uur wordt in het Mgr Zwijssencollege de schermcompetitie voor equipes 1964 geopend. Op het wapen floret komen vijf ploegen uit, op de degen vier en op de sabel zes. Sithoc I en Sithoc II openen de competitie. Op dezelfde avond komen PSV en Sithoc II tegen elkaar uit.

gropont, geldende voor de niterinsu-

Nederland verzekerd van gouden medalje in Tokio: Tiemen Groen

WE draaien de kalender terug naar donderdag 26 augustus 1960. Op het smoorhete circuit van Christoforo Colombo bij Rome was de ploegentijdrit over 100 km gereden, die voor de Deense Olympische ploeg in een drama eindigde door de dood van de jonge Jensen. Onder de brandende zonnestralen had Oranje een eervolle vierde plaats veroverd maar coach Joop Middelink was er niet mee tevreden. Op die donderdag nam hij het besluit, dat er heel wat aan de voorbereiding van de Nederlandse coureurs moest gaan veranderen en toen de goedlachse Amsterdammer enkele maanden later definitief door de KNWU als wegcoach werd aangewezen zette hij zijn plannen in daden om. In vele opzichten heeft Middelink zijn zin gekregen, alleen de conditietraining tijdens de wintermaanden kon er door de gebrekkige financiën van de unie niet af. Maar toch werkte Middelink door.

Vier vierde plaatsen van Rome nu plakken?

En nu staat Nederland dan vlak voor de Spelen van Tokio en heeft een uitgesproken favoriet voor het Olympisch goud met de Fries Tiemen Groen, die in de tweede week van september de wielerwereld verbaasde in de strijd om de regenboogtrui bij de amateurachtervolgers. Maar Tiemen Groen is geen produkt van de jarenlange inspanningen van Middelink, van Arie van Vliet en Jan Derksen, de beide baancoaches in de periode tussen Rome en Tokio. Dit pure natuurtalent is de leiders van de Olympische wielerploeg als het ware in de schoot geworpen. Na de wereldkampioenschappen, de „generale" voor Japan, heerst er in de andere wielernaties ten opzichte van het Olympisch goud in de achtervolging, die overigens voor het eerst op het programma van de Spelen staat, geen hoop meer.

Grote kansen op de weg . . .

De „vliegende Fries" Tiemen Groen, in de weken na Parijs mentaal nog sterker geworden dan hij al was, moet onder normale omstandigheden op 17 oktober op de pelouse van de veelomstreden Hachioji-wielerbaan bij de ceremonie protocolaire op de hoogste trede van het schavotje staan. Want noch de Belg Herman van Loo, noch de Deen Izaksson, noch de Tsjech Jiti Daler, noch al die anderen mogen in staat worden geacht in zo korte tijd zoveel in kracht te hebben toegenomen, dat zij het Tiemen Groen in zijn Parijse vorm lastig zullen kunnen maken. Het hangt er alleen maar vanaf hoe de achttienjarige Friese huisschilder zal reageren op de zo geheel andere omstandigheden in het land aan de andere kant van de aardbol. Maar deze nuchtere Fries zal daar wel tegen bestand zijn.

Heeft nu al die kostbare voorbereiding dan in het geheel geen resultaten opgeleverd. Aan de hand van de verrichtingen in Albertville en Parijs zou het antwoord ontkennend moeten luiden. Maar Middelink en Derksen gesteund door chef d'équipe mr J. P. A. van Ballegoyen de Jong, hebben na de wereldkampioenschappen niet geaarzeld, hebben het mes in de wonden gezet en de hoop is gewettigd, dat de vierde plaatsen van Rome — de km tijdrit, de ploegachtervolging, de ploegentijdrit en het tandemnummer — nu in rinkelende medailles omgezet zullen worden.

In de eerste plaats werd besloten het experiment met Tiemen Groen, die in Parijs de dag na zijn wereldkampioenschap in de ploegachtervolging moest starten, niet te herhalen.

Achtervolging

Dit besluit heeft consequenties gehad. Gerard Koel, aanvankelijk aangewezen om met Aad de Graaf op de tandem te rijden, werd aan de achtervolgingsploeg toegevoegd, waarin ook de wereldkampioen der amateur-stayers Jaap Oudkerk een geduchte versterking vormt.

JOOP MIDDELINK
. . . Groen cadeau . . .

In de nieuwe formatie mag Oranje zeker niet kansloos worden geacht voor een der Olympische plakken, al zal het goud — haast zeker voor de perfecte Westduitse machine die in Parijs de wereldtitel opeiste — wel onbereikbaar zijn.

Op de baan

Mogelijkheden op de baan zijn er ook voor het nieuwe tandempaar Piet der der Touw — Aad de Graaf, die in het Olympisch sprintnummer tevens de gelegenheid krijgen aan te tonen dat hun falen in Parijs wel degelijk een kwestie van „uit vorm zijn" is geweest. Voor Van der Touw, die evenals Nikkessen en Oudkerk aan zijn tweede Olympische Spelen toe is, is er dan nog een derde mogelijkheid om in de prijzen te vallen in de tijdrit over 1 km, een onzeker nummer omdat het zo weinig gereden wordt en er dus ook niets bekend is van de krachtsverhoudingen.

Geldbuidel

De grootste kansen naast die van Tiemen Groen liggen echter op de weg, vooral in de individuele race. Nog meer dan in de ploegentijdrit is het de droom van Joop Middelink om op de weg een Olympisch kampioen te brengen. Twee jaar geleden bij het wereldkampioenschap in Salo dacht Middelink er te zijn. Toen deden Arie den Hartog en Gerben Karstens de harten van de echte wielerliefhebbers sneller kloppen. Gino Bartali verzuchtte „hadden wij er maar zo één....". Middelink zette zijn plannen gegroepeerd rond Den Hartog en Karstens op papier. Maar het is bekend, eind 1963 zwichtte Den Hartog voor de geldbuidel van een Frans extra-sportief merk.

Natuurlijk is deze overgang van Den Hartog een verlies geweest voor onze Olympische afvaardiging maar naast Karstens, die een renner van extra grote klasse is, hebben zich nieuwe kandidaten snel aangediend: de jonge Limburger Harry Steevens, pupil van Sjefke Janssen, is een van hen. En als het op een eindspurt aankomt gaat Henk Corenlisse voor niemand ter wereld uit de weg.

Wie onze kleuren op de weg in Japan zullen verdedigen? De leiders van de ploeg hebben de keus uit Gerben Karstens, Bart Zoet, Jan Pieterse, Harry Steevens, Henk Cornelisse en Evert Dolman. Pas ter plaatse zal echter worden beslist wie er rijdt en dat geld zowel voor de ploegentijdrit als voor de individuele wegrace, die ver genoeg uit elkaar liggen (14 en 22 oktober) om desnoods dezelfde coureurs te laten rijden.

„We moeten onverbiddelijk zijn. Wie niet in vorm is start ook niet" is thans het devies van de leiding.

Minister De Jong bij terugkeer:

Werkterreinen bepalen politie, douane en leger

Militaire hulp is laatste oplossing

SCHIPHOL (ANP) — Na een werkbezoek van tien dagen aan de Nederlandse Antillen en Suriname is de minister van Defensie P. J. S. de Jong, vergezeld van de bevelhebber der landstrijdkrachten, luitenant-generaal F. J. van der Veen, maandagmiddag op Schiphol teruggekeerd.

Samen met zijn chef-staf heeft de minister besprekingen gevoerd met de raad van ministers van Suriname en verschillende onderdelen van de troepenmacht geïnspecteerd. In de Antillen heeft de midSvou In de Antillen heeft minister De Jong tevoren eveneens met de regering overleg gepleegd.

„Het doel van onze besprekingen in Suriname was de juiste verhouding te bepalen tussen de justitiële en militaire macht" aldus de minister bij zijn aankomst op de luchthaven. „Het is erg moeilijk om bij smokkelhandel en subversieve activiteiten een scheidingslijn te trekken tussen de werkterreinen van politie, douane en leger. Daarom hebben wij de commissie van verenigde chefs van staven de opdracht gegeven de grondslagen op te stellen van de operationele bevoegdheden van het militaire apparaat".

Omringende landen

Om te voorkomen dat men buitenlandse aangelegenheden zou kunnen gaan betrekken in binnenlandse moeilijkheden en om te vermijden dat men daardoor „zaad zou zaaien voor latere moeilijkheden met de omringende landen" was de minister van mening dat men militaire hulp dan pas moest inschakelen als de justitiële macht te kort zou schieten.

Minister De Jong antwoordde ontkennend op de vraag of er momenteel een militaire bedreiging bestond van de zijde van Brits Guyana en of er sprake was van versterking van de troepenmacht op Suriname, die thans uit ongeveer 1500 man bestaat. Op zijn reis werd de minister vergezeld door zijn adjudant, majoor J. M. Lammereé.

Na het verschijnen van het rapport van de Commissie-Warren, over de moord op president Kennedy, zijn deze foto's vrijgegeven. De bovenste foto toont Lee H. Oswald met zijn Russische vrouw Marina op een brug in Minsk. De onderste foto toont Marina Oswald bij een bushalte. De middelste foto laat het echtpaar Oswald zien met links oom Vasily Aksio en tante Lubova Aksionova.

Pravda hekelt rood China

MOSOU (RTR) — In een artikel ter herdenking van het feit dat honderd jaar geleden de eerste Internationale werd opgericht, heeft het Russische communistische partijblad Pravda een aanval op de Chinese communisten gedaan, omdat zij niet willen deelnemen aan een „bijeenkomst ter verzekering van de solidariteit van de internationale communistische beweging'.

Het Sovjet-blad publiceerde ook de tekst van een rede waarin de Oostduitse communistische leider Ulbricht pleitte voor een nauwere samenwerking met de sociaal-democraten.

Irene niet uit heimwee naar huis

(Van onze correspondent)

DEN HAAG. — In welingelichte kringen bij hof en regering heeft men als „pure fantasie" aangemerkt het bericht, dat in de Haagsche Courant verscheen en volgens hetwelk prinses Irene — overmand door heimwee — volgend jaar in Nederland wil komen wonen. Prins Hugo zou dan meekomen en een betrekking aanvaarden bij een Nederlandse onderneming, na afstand te hebben gedaan van zijn aanspraken op de Spaanse troon. Het jongste bezoek van het jonge paar aan Soestdijk werd met dit voornemen in verband gebracht, zomede de visite, die prinses Beatrix vorige week zondag heeft afgelegd bij premier Marijnen.

Zegslieden wijzen erop, dat het bezoek van prinses Beatrix aan de eerste minister reeds maanden geleden afgesproken was en dat deze dus geen verband hield met een actuele ontwikkeling. Over de gevoelens van prinses Irene zei men niets te kunnen meedelen, omdat dit een aangelegenheid in de familaire sfeer vormt. Het persbericht over haar intenties werd echter naar het rijk der fabelen verwezen.

Dodenmasker van politiek verraad

EIND april 1946, toen er in geheel Berlijn geen gebouw, geen wegdek, geen bos en .... geen ingezetene te speuren was, die niet hadden gedeeld in de daadwerkelijke verpuining van het „Duizendjarige Rijk", zat ik in de voormiddag van een dag, waarvan ik mij de juiste datum niet herinner, in een armzalig verlichte, vuile zaal van de nog bruikbare resten van de Berlijnse Staatsopera. Op een slordig geïmproviseerd podium troonden tussen hoekig geüniformeerde Russische officieren twee Duitsers in burger: de voorzitter van de K.P.D. (communistische partij van Duitsland) Wilhelm Pieck en de voorzitter van de S.P.D. (socialistische partij van Duitsland) in de Sovjetzone, Otto Grotewohl.

Wat de een en de ander betoogde was minder richting gevend, dan wat zij, ter bezegeling van hun woorden deden. Ze stonden gezamenlijk op en legden hun rechterhanden in elkander. Met dit ritueel hadden zij — naar hun zeggen — hun beide partijen verenigd in „een partij van een nieuw type", de S.E.D. (Socialistische Eenheidspartij van Duitsland). Samen zouden zij in de Oostzone en uiteindelijk in geheel Duitsland „het socialisme opbouwen".

Voor Grotewohl moest dit iets anders inhouden dan voor Pieck. De man, die in de twintiger jaren door de Landdag van Braunschweig tweemaal tot voorzitter was gekozen en nadien in de Rijksdag de S.P.D. vertgenwoordigde, kan als sociaal-democraat aanvankelijk gedacht hebben, dat de versmelting van S.P.D. met K.P.D. meer voor de sociaal-democraat kon redden dan een tot mislukking gedoemde poging om haar zelfstandigheid te bewaren onder een bezetting, die minstens zo politiek als militair van aard was. Grotewohl zou, zo speculerend, niet de enige zijn geweest in die dagen, toen het ook voor christen-democraten en liberalen in de Oostzone geen zin meer had om hun respectieve partijen te handhaven. Want ietwat wankelmoedigen, gelijk Otto Nuschke en Lothar Bolz, koesterden de illusie, dat het leiden en voortbestaan van hun partijen enigermate van invloed zou zijn op de politieke ontwikkeling van het door de Sovjet-Unie bezette deel van Duitsland. Zij hebben Moskou echter een dienst bewezen, omdat hun partijen enkel in naam getolereerd werden om de buitenwereld nadien voor te spiegelen dat de „Duitse Democratische Republiek" de vrijheid van partijvorming dekte.

GROTEWOHL heeft nochtans erger gedaan. Wat hij objectief misdreven heeft, rechtvaardigt zelfs de twijfel over wat hij subjectief bedoeld heeft. Want praktisch heeft hij zijn partij als een rode loper ontrold voor het communisme. In feite heeft hij sedert die dag in april 1946 geen sprankel sociaaldemocratisch gedachtengoed meer aan de man willen brengen. Ofschoon onder alle officiële beleidsverklaringen van de S.E.D. zijn naam paritair naast die van Wilhelm Pieck prijkte onderwierp hij zich van meet af aan de doelstelling, welke de Russische bezetter met de eenheidspartij wilde verwezenlijken, namelijk „de onderwerping van het Tweede Duitsland aan een Duitsland van de vooruitstrevende krachten", zoals de Russische officier Tulpanov het in die dagen uitdrukte.

De S.E.D. fungeerde als een Russische staatspartij in de Oostzone. Zij moest niet enkel de Russische politiek dienen, zij moest ook Russische politiek maken. Overeenkomstig het toenmalig karakter dier politiek was zij stalinistisch. Aan de hand van Wilhelm Pieck, en vanachter de coulissen bespied door Walter Ulbricht, bouwde Grotewohl eerst het „socialisme" in de Oostzone op. Dit hield in dat de oude concentratiekampen opnieuw volgepropt werden, maar thans met anti-fascisten wilden voegen, en dat ingenieurs, technici, vakarbeiders, jongens en meisjes van de straat verdwenen zonder dat iemand wist waar zij waren gebleven.

Want voor alles leende Grotewohl zich voor de geestelijke ontmachting en de politieke onderwerping van de Oostzone. Allen en alles moesten „hervormd" worden, de wetenschapsmensen, cultuurdragers en opvoeders evenzeer als de landbouw en de industrie. Allen en alles moesten beroofd worden van zelfstandigheid, en ingelijfd worden bij het regime van de „U.S.S.R." Tussen weerstrevende onwillige S.P.D.-genoten in de Oostzone en andere onwilligen kende Grotewohl geen onderscheid. Integendeel, hij roeide weloverwogen haar laatste resten uit.

DE WERELD VANDAAG

GEHEEL anders was zijn houding ten opzichte van de S.P.D. in het toenmalige „Trizonezië (West-Duitsland). „Wij zijn bereid om gemeenschappelijk met onze vrienden van de S.P.D. te strijden tegen de reactie", betoogde hij in maart 1947 te Stuttgart. In die dagen trok hij met Wilhelm Pieck van de ene Westduitse industriestad naar de andere om er eveneens de samenvoeging van K.P.D. met S.P.D. te bereiken. Dit alleen reeds bewijst, dat hij niet meer de S.P.D. maar zijn faam als mede-promotor van het stalinisme in geheel Duitsland wilde dienen.

Nog geen jaar na de oprichting van de S.E.D. oordeelde Wilhelm Pieck, dat de paritaire verdeling der officiële functies tussen voormalige K.P.D.- en S.P.D.-leden overbodig was geworden. „Sociaal-democraten en communisten zijn opgegaan in een hogere eenheid, het „socialisme". Vanuit die hogere eenheid verkondigde Grotewohl op het tweede partijcongres in sept. 1947 een nieuw recht voor geheel Duitsland. „De beginselen van de Franse revolutie gelden niet meer. Nieuwe verhoudingen baren een nieuw recht.. geen mensenrechten zonder socialisme". Deze stelling legde hij ook ten grondslag aan de hereniging. „Zonder socialisme geen Duitse eenheid". Maar de Westduitse S.P.D. — in die dagen militanter dan de C.D.U. — antwoordde hem bij monde van Kurt Schumacher op een partijcongres in Hannover: „De ontwikkelings- en ontaardingsvormen van het marxisme in het Oosten hebben er niets mee uit te staan wat de Duitse sociaal-democratie uit en met Marx wil maken...." en spottend riep hij tot de Westduitse industriëlen: „U moet communist worden, dan kunt U uw bedrijf behouden".

Otto Grotewohl nu is dezer dagen gestorven. Hij was premier van de „D.D.R." sedert haar oprichting. In West-Duitsland wenst men nauwelijks een woord aan zijn nagedachtenis te wijden. Hij heeft als politicus zichzelf, zijn partij en zijn land verraden. Het officiële Oost-Duitsland rouwt omdat dit verraad niet langer actief is. Maar de gewone man in de „D.D.R." rouwde reeds jaren omdat Otto Grotewohl leefde.

Inflatie gaat in Nederland voort

STAATSBURG (ANP) — Robert Marjolin, vice-voorzitter van de E.E.G.-commissie, heeft woensdag in een overzicht over de inflatiebestrijding in het Europese parlement een onvoldoende toegekend aan Nederland. „In Nederland zijn geen belangrijke vorderingen gemaakt bij het herstel van het interne en externe evenwicht', zo zei hij.

Marjolin verklaarde dat de problemen die in Nederland nog moeten worden opgelost bijzonder moeilijk zijn. De stijging van de lonen is zeer belangrijk geweest en zal in 1964 circa zeventien procent bedragen, de prijzen zijn aanmergelijk gestegen, de lopende rekening van de betalingsbalans is aanmerkelijk slechter geworden en in tegenstelling tot de verwachtingen is de spanning op de arbeidsmarkt zeer groot gebleven. Marjolin was van mening, dat de Nederlandse begrotingspolitiek „onmiskenbaar te soepel is geweest". Het leed voor hem geen twijfel, dat de beslissingen die in de eerstkomende maanden worden genomen op het gebied van de begroting, de belastingen en vooral de lonen van doorslaggevend belang zullen zijn voor het herstel.

Uiterst gespannen toestand in Malawi

Groeiend verzet tegen dr Banda

BLANTYRE (AFP) — In Malawi is de toestand uiterst gespannen. De politieke crisis die ontstond nadat 3 ministers door premier Banda waren ontslagen en 3 andere ministers vrijwillig hun functie hadden neergelegd, verwekt nog steeds talrijke betogingen.

Een der kortelings benoemde ministers, Sjakoeamba, aan wie de portefeulle van Economische en Sociale Ontwikkeling werd toevertrouwd, is maandag in Zomba, de hoofdstad van Malawi, door een menigte gemolesteerd. De minister bevindt zich thans in een ziekenhuis. Zijn toestand is zorgwekkend. Hij werd „bewerkt" met fietskettingen en stokken. Evenals in Zomba wordt in Blantyre-Limbe, een handelscentrum 75 km ten zuiden van de hoofdstad, druk betoogd. Een van de ontslagen ministers, Ortin Sjirwa, wordt vermist. Zijn uitgebrande auto is een 30-tal km van Blantyre gevonden.

Dr Banda maakt een tournee door de noordelijke provincies en in het midden van het land. Hij poogt het volk uit te leggen hoe en waarom de politieke crisis is ontstaan na de ontdekking van een „samenzwering" waarachter volgens Banda China stond.

Nader wordt gemeld, dat de zetel van de aan het bewind zijnde Congrespartij van Malawi door brand is verwoest. De opstandelingen die het gebouw in brand gestoken hebben, hadden ook de minister aangevallen die thans in het ziekenhuis ligt. Zij Zij mishandelden voorts een hoofdinspecteur van politie en staken Malawische vlaggen in brand. De ontslagen en vrijwillig afgetreden ministers hebben Banda's politiek gehekeld ten aanzien van Portugees Mozambique, Zuid-Rhodesie en Zuid-Afrika en verschilden met het van mening over belastingverhoging van tarieven voor geneeskundige verzorging.

Kennedy wenste milde immigratiepolitiek VS

Vroeger voorkeur voor Europeanen

NEW YORK (RTR) — De „Saturday Evening Post" heeft gisteren een uittreksel gepubliceerd van een boek, waaraan wijlen president Kennedy voor zijn dood werkte en waarin hij ideeën naar voren bracht voor een nieuwe Amerikaanse immigratiepolitiek.

In dit werk brak de president een lans voor een milde, plooibare immigratiepolitiek die de Verenigde Staten in staat zou stellen met „schone handen en met een rein geweten tegenover de wereld en ons eigen verleden te staan".

Volgens Kennedy waren de Amerikaanse immigratie-quota gebaseerd op de samenstelling van de Amerikaanse bevolking in 1920. Immigranten uit Noord-Europa hadden volgens dis systeem veruit de voorkeur, wat volgens hem in strijd was met de Amerikaanse tradities en principes, dat de beoordeling van een immigrant niet afhankelijk is van het land van zijn geboorte. Kennedy noemde dit een schending van de geest van de onafhankelijkheidsverklaring, waarin staat dat „alle mensen gelijk geschapen zijn".

Hij zei in zijn boodschap aan het Congres van 23 juli 1963 te hebben aanbevolen het systeem te vervangen door een, waarin met de bekaamheden van de immigrant en zijn verwantschap met reeds in de Verenigde Staten wonende mensen rekening wordt gehouden.

Bonn bereid tot overneming Duits kerkhof Venraij

VENRAIJ (ANP) — West-Duitsland is gaarne bereid een eventuele overname van het Duitse oorlogskerkhof in IJsselsteyn bij Venraij in welwillende overweging te nemen, wanneer de Nederlandse regering daarom zou vragen.

Dit verklaarde een groep Westduitse parlementsleden en hoofdambtenaren van de ministeries van Buitenlandse Zaken en van Financiën uit Bonn, die dit weekend een orientatiebezoek aan deze massabegraafplaats in de Peel hebben gebracht.

Het kerkhof van IJsselsteyn waar meer dan 31.000 gesneuvelde Duitse militairen uit de tweede wereldoorlog begraven zijn, wordt beheerd door de afdeling sociale zaken van het Nederlandse ministerie van Defensie, dat hiervoor jaarlijks ongeveer 100.000 gulden Ned. Crt. uitgeeft.

— West-Duitsland heeft een stuk van vier kilometer lengte toegevoegd aan zijn wegennet bij Aken in de richting van de Belgische grens, een onderdeel van Europaweg 5 van Londen naar Ankara. Koning Boudewijn en president Luebke zullen in oktober dit nieuwe weggedeelte openen.

Commissie toezicht veiligheid president

Reactie op rapport-Warren

AUSTIN (AFP) — President Johnson heeft zondag een uit vier leden van zijn kabinet bestaande commissie ingesteld, die zal moeten toezien op de nauwkeurige uitvoering van de aanbevelingen der commissie-Warren, die een onderzoek heeft ingesteld naar de moord op wijlen president Kennedy.

De leden zijn de minister van Financiën, Dillon, die van Justitie ad interim Katzenbach, de directeur van de centrale inlichtingendienst, McCone, en George Bundy, de adviseur van de president voor aangelegenheden betreffende de nationale veiligheid.

Dit besluit van president Johnson is een reactie op de eerste aanbeveling der commissie-Warren, die in haar rapport had aangedrongen op de instelling van een kabinetscommissie, waarin met name de ministers van Financiën en Justitie zitting zouden moeten hebben en die toezicht zou moeten houden op alle activiteiten van de geheime dienst en der federale organen, die gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor de bescherming van de president.

Indonesië heeft oorlogstuig nodig

MOSKOU (RTR) — President Soekarno wordt vandaag in Moskou verwacht, waar hij zich zal voegen bij zijn minister van Defensie, generaal Natution die sinds zaterdag in de Russische hoofdstad verblijft om te spreken over Russische wapenleveranties.

Indonesië zou de wapens, welke in juli aan de minister van Buitenlandse Zaken dr Soebandrio zouden zijn toegezegd, spoedig willen ontvangen. President Soekarno zal de Indonesische afvaardiging leiden naar de conferentie van niet-gebonden landen, die op vijf oktober in Cairo wordt geopend.

Roofoverval in Parijs

PARIJS, (AFP) — Bij een gewapende overval op een depot van het Parijse vervoersbedrijf is 530.000 frank gestolen. Toen een bestelauto met de lonen voor het personeel de binnenplaats van het depot opreed, sprong een man met een machinepistool te voorschijn. Hij maakte zich van het geld meester en verdween in een auto, aan het stuur waarvan een medeplichtige zat. De daders zijn nog niet achterhaald.

Orders uit VS voor werven Nederland

AMSTERDAM (ANP) — Naar gemeld wordt uit Oklahoma City (VS) heeft Kerr-McGee Oil Industries Inc aldaar een contract getekend met drie Nederlandse scheepswerven voor de bouw van een olieboorei-land. Met de opdracht is een bedrag gemoeid van zes miljoen dollar.

Nader word vernomen dat de opdracht is gegund aan een scheepsbouwcombinatie, gevormd door de Nederlandsche Dok- en Scheepsbouwmaatschappij in Amsterdam en de werven van Van der Giessen—De Noord en van P. Smit jr respectievelijk Krimpen/IJssel en Rotterdam.

Slachtoffer goudsmokkel

CAIRO (AF) — Een goudsmokkelaar heeft een poging de Egyptische douane te misleiden met de dood moeten bekopen. Bij zijn aankomst in de haven van Alexandrië besloot de man zijn smokkelwaar in de vorm van vier klompjes goud in te slikken. Hij passeerde zonder moeilijkheden de douane, maar kreeg kort daarop hevige pijnen.

In ernstige toestand werd hij in een ziekenhuis opgenomen, waar hij de oorzaak van zijn lijden opbiechtte. Bij een spoedoperatie werd het goud gevonden, doch de smokkelaar overleefde de ingreep slechts enkele uren.

Lee Oswald wilde naar Zwitserland

In Sovjet-Unie terecht gekomen

WASHINGTON (AFP) — Uit het rapport, dat een uit zeven vooraanstaande Amerikanen bestaande commissie onder leiding van opperrechter Warren naar de moord op president Kennedy heeft ingesteld, blijkt dat de vermoedelijke dader, Lee Oswald, in 1959 er over gedacht heeft in Zwitserland te gaan studeren.

Het rapport bevat een passage uit een brief die Oswald — toen nog in dienst bij het korps mariniers — geschreven heeft aan het Albert Schweitzer College te Churwalden. In dit schrijven, waarbij hij 25 dollar inschrijfgeld insloot, verklaarde Oswald dat hij aan het theologisch instituut wilde gaan studeren, „teneinde meer inzicht te krijgen in het onderwerp dat mij het meest interesseert, de filosofie". Voorts schreef hij „Europeanen te willen ontmoeten die mijn kennis kunnen vergroten en onderwijs te krijgen van mensen van hoog peil en karakter". Tenslotte hoopte hij zijn kennis van het Duits te vergroten en „te wonen in een gezond klimaat en een goede morele atmosfeer".

De brief was gesteld in zeer slecht Engels, met veel grammaticale en spelfouten. Oswald is nooit naar Churwalden gegaan, maar begaf zich naar de Sovjet-Unie.

Een gasontploffing in Kopenhagen heeft 4 doden en 20 gewonden geëist. Een van de redders luistert naar geluiden, die erop zouden kunnen wijzen, dat onder het puin nog gewonden liggen **bedolven.**

Haagse jeugd voert op straat actie voor REM

(Van onze correspondent)

DEN HAAG. — Veertig jongelui tussen de zestien en twintig jaar zijn vorige week in de Newtonstraat op straat gaan zitten om te protesteren tegen de beslissing van de Tweede Kamer inzake de wet tegen de R.E.M. Door de z.tactie ontstond grote stagnatie in het verkeer, zodat de Haagse politie moest ingrijpen. Met zes politiewagens werd een veelvoud van manschappen aangevoerd. Zij pakten de borden van de jongelui af. Enkele opschriften luidden: „De R.E.M. is van ONS"; „Cals, wij zijn Nederlanders",; en „Remmen, dus blijf van de R.E.M.". De politieagenten verzochten de protesterende jongelui zich uit de voeten te maken. Aan dit verzoek werd direct voldaan, zodat na een half uur de rust en orde hersteld was en de verkeersstagnatie was opgeheven.

Tienerpolitie in Amsterdam

AMSTERDAM (ANP) — Begin oktober krijgt Amsterdam in het stadionkwartier een politieposthuis, waarvan de bezetting voor 50 procent zal bestaan uit 18-jarige agenten met volledige politiebevoegdheid. Het zijn jongelui, die na de mulo, een theoretische politie-opleiding van een jaar hebben gekregen en nu een jaar de praktijk in gaan tot zij in militaire dienst moeten. Het gaat hier om negen jeugdige agenten — als ze tenminste alle slagen voor het examen — die als mentor een hoofdagent krijgen, die ook aan dit posthuis dienst gaat doen. Het is een experiment. De jeugdige agenten zullen hetzelfde werk doen als verricht wordt door een agent van een afdelingsbureau.

Het posthuis, dat onder leiding staat van een kaderlid, ressorteert onder een afdelingsbureau.

Prinses Sjahnaz gescheiden

TEHERAN (RTR) — In een communiqué van het Perzische hof is zaterdag de echtscheiding bekendgemaakt van prinses Sjahnaz, de 23-jarige oudste dochter van de sjah, en Ardesjir Zahedi. Het huwelijk werd in 1957 afgesloten. Het paar heeft een dochter, prinses Mahnaz.

Prinses Sjahnaz is geboren uit het eerste huwelijk van de sjah met Favzia, zuster van ex-koning Farock van Egypte.